

Chitabu cha phiri cha SAMUELI Tanga mbere

Chitabu hichi chinaendeleza habari zokomera chitabu cha Samueli wa kpwandza. Haswa chinasmurira utawala wa mfalume Daudi urioandza kama mwaka wa elufu mwenga na kumi hadi mwaka wa magana tisiya na mirongo sabaa hivi, kabilia ya Jesu kuvyalwa. Daudi watsambulwa ni Mlungu, achikala mtawala wa Iziraeli yosi na achishinda viha kano nyinji. Wahenda Jerusalemu ikale mudziwe mkipwulu na sanduku ra chilagane achirireha himo. Piya hunaonyeswa ukatili wa Daudi ambapho wasababisha chifo cha Uriya ili afwinike dambi ya kuzinga na Bathisheba. Mlungu watsukizwa ni dambi iyo na nyumba ya Daudi ichiphaha mashaka manji dzagbwe watubu ariphokutana na nabii Nathani. Fundzo hipha ni: nguvu za ushindi zipahikanazo wakati hunamkuluphira Mwenyezi Mlungu; na mashaka hudzireherago wakati hunakosa kumtii.

Maelezo muhimu kpwa chifupi

Daudi anatawala Juda 1:1—4:12

Daudi anatawala Iziraeli yosi 5:1—24:25

a. Miaka ya kpwandza ya utawala wa Daudi 5:1—10:19

b. Daudi na Bathisheba 11:1—12:25

c. Mashaka ga Daudi 12:26—20:26

Miaka ya mwisho ya Daudi 21:1—24:25

*Daudi anaphaha habari
za chifo cha Sauli*

¹ Bada ya chifo cha Sauli, hiphо Daudi ariphouya kula kpwendashinda Aamaleki, wakala siku mbiri hiko Zikilagi. ² Siku ya hahu, kpwakpwedza mutu kula kambi ya Sauli, nguwoze zikakpwanyulwa, chisha ana vumbi mwakpwе chitswani kuonyesa ana sonono. Ariphofika kpwa Daudi, wazama photsi, kumupha ishima. ³ Daudi achimuza, "Ula kuphi?" Iye mutu achijibu achiamba, "Nkatiya kula kambi ya Izraeli." ⁴ Daudi achimuza, "Hebu niambira, gakaphiyadze?" Achiamba, "Anajeshi akachimbira kula vihani, chisha anji aho akafwa, piya Sauli naye na mwanawe Jonathani akafwa." ⁵ Ndipho Daudi achimuza yuya barobaro ariyemrehera habari, "Unamanyadze kukala Sauli na mwanawe Jonathani akafwa?" ⁶ Hiye barobaro achiamba, "Kpwa bahati nono nákala dzulu ya mwango wa Gilboa, nchimuona Sauli akagandamira fumore, na magari ga kuvwehwa ni farasi ga maadui na aphirikie a phephi na kummamanira. ⁷ Naye aripholola nyuma, waniona, achiniifa. Nchijibu, 'Ee.' ⁸ Achiniuza, 'U ani we?' Nchimjibu nchiamba, 'Mino ni Muamaleki.' ⁹ Achiniamba, 'Sengera phephi nami, uniolage, mana narumira sana ela roho yangu bado ichere moyo.' ¹⁰ Phahi, naima phephi naye, nchimuolaga, kpwa sababu namanya kukala kpwa kpwelі kandawezakupona bada ya kugbwa. Nami

naihala tadzi iriyokala mwakpwe chitswani na chikuku chirichokala mwakpwe mkpwononi nkavireha kpwa bwana wangu.”

¹¹ Ndipho Daudi wagbwira nguwoze achizikpwanyula na atu osi ariokala phamwenga naye achihenda dza vivyo. ¹² Akala na huzuni, achirira na achifunga hata dziloni, kpwa ajili ya Sauli na mwanawе Jonathani na kpwa ajili ya Jeshi ra Mwenyezi Mlungu yani Aizraeli, kpwa sababu akafwa kpwa upanga.

¹³ Naye Daudi achimuza yuya barobaro ariyekala anam'baza habari, “Ula kuphi we?” Wamjibu achiamba, “Mino ni Muamaleki, mjeni nsagalaye tsiiyo ya Izraeli.” ¹⁴ Daudi achimuza, “Kpwdz kuyaogopha kumuolaga mmwigirwa mafuha wa Mwenyezi Mlungu?”

¹⁵ Ndipho Daudi achimuha mmwenga wa barobaro, achimuambira, “Muolage.” Phahi achimdunga fumo achimuolaga. ¹⁶ Mana Daudi kala akamuambira, “Milatsoyo na ikale dzuluyo mwenye, mana ukadzisema mwenye, ukaamba, ‘Nkamuolaga mmwigirwa mafuha wa Mwenyezi Mlungu.’”

Daudi anamririra Sauli na Jonathani

¹⁷ Phahi huno ndio wira wa sonono ambao Daudi wautunga ili kumririra Sauli na mwanawе Jonathani. ¹⁸ Iye walagiza wira huno ufundzwe atu a Juda. Wira huno wiihwa uha (nao waandikpwa kpwenye chitabu cha Jashari*). Wira wenye unaamba hivi,

^{1:18} 1:18 Joshuwa 10:13 * ^{1:18} 1:18 Jashari manage ni Chitabu cha enye haki.

19 Atu ario fahariyo, ee Izraeli, akaolagbwa mwako myangoni!
Lola, masujaa gachivyogbwa gakafwa!

20 Msigasemurire mambo higa hiko Gathi,
msigatangaze hiko njira za Ashikeloni,
sedze achetu a Chifilsti akahererwa,
ana achetu a atu asiotiywa tsatsani akaona
raha sana.

21 Mwino myango ya Giliboa,
dzulu yenu kusikalepho manena wala
mvula,
wala minda ivyalayo chitu.

Mana kuko ngao za masujaa zatiywa najisi,
ngao ya Sauli, taindapakpwa mafuha tsona.

22 Uha wa Jonathani kala una nguvu,
na upanga wa Sauli wahenda kazi ngumu.
Amwaga milatso ya maadui gao,
na achidunga miri ya masujaa.

23 Sauli na Jonathani amendzwa na ahamira atu.
Maishani wala chifoni taayatengbwा,
akala epesi a mairo kuriko makozi gaurukavyo,
akala na nguvu kuriko simba.

24 Mwino achetu a Izraeli, mririreni Sauli
ambaye wakuvwikani mavwazi ga kundu ga
bei,
ariyepamba nguwo zenu na mapambo ga
zahabu.

25 Lola, masujaa achivyogbwa kahi-kahi ya viha!

- Jonathanakaolagbwa myangoni.
- 26** Ninasononeka kpwa ajiliyo, mwenehu Jonathan,
Kala uchinimendza sana.
Mendzwayo kpwangu yakala ya ajabu,
Kutsupa mendzwa ya achetu.
- 27** Lola vyo masujaa gachivyogbwa gakafwa!
Na silaha za viha tazina mana tsona!

2

*Daudi anamwagirwa mafuha
akale mfalume wa Juda*

¹ Siku chache bada ya higo kuhendeka, Daudi wauza Mwenyezi Mlungu achiamba, “Dze, niambuke kuphiya mudzi mmwengawapho wa Juda?” Mwenyezi Mlungu achimuamba, “Ambuka!” Daudi achiuza, “Niambuke kuphiya mudzi uphi?” Mwenyezi Mlungu achiamba, “Phiya Heburoni.” ² Phahi Daudi achiambuka kuphiya hiko phamwenga na acee airi, Ahinoamu wa Jeziriili na Abigaili, gungu ra mfwadzi Nabali wa Karimeli. ³ Daudi piya waphiya na atue ariokala nao, chila mutu na atu a nyumbaye, achendasagala kpwenye vidzidzi virivyo phephi na Heburoni. ⁴ Nao atu a Juda aphiya hiko kpwendammwagira Daudi mafuha akale mfalume wa Juda.

Daudi ariphoambirwa kukala atu a Jabeshi-Giliadi ndinyo ariomzika Sauli, ⁵ wahuma

ajumbe kpwa atu a Jabeshi-Giliadi kpwendaaambira, "Mwenyezi Mlungu na akujaliyeni kpwa kukala mkamuonera mbazi bwana wenu Sauli kpwa kumzika." ⁶ Sambi Mwenyezi Mlungu naakuonyeseni mendzwaye isiyosika na uamini-fuwe. Mino nami ndakuhenderani wema kpwa sababu mkahenda dzambo nono. ⁷ Phahi kalani na nguvu na miyo ya usujaa, mana bwana wenu Sauli akafwa, nao atu a Juda akanimwagira mafuha nikale mfalume wao."

Kondo kahi ya atu a Sauli na a Daudi

⁸ Ela Abineri mwana wa Neri, mkpwulu wa jeshi ra Sauli, kala akamuhala Ishi-Boshethi, mwana wa Sauli, achimreha hadi Mahanaimu. ⁹ Achimuika akale mfalume dzulu ya Giliadi, Asheri, Jeziriili, Efuraimu, Benjamini, yani Iziraeli yosi. ¹⁰ Hiye Ishi-Boshethi mwana wa Sauli kala ana miaka mirongo mine ariphoandza kutawala Iziraeli, naye watawala miaka miiri. Ela atu a Juda agbwirana na Daudi. ¹¹ Muda ambao Daudi watawala Juda hiko Heburoni kala ni miaka sabaa na miezi sita.

¹² Phahi Abineri na jeshi ra Ishi-Boshethi, auka Mahanaimu kuphiya Gibioni. ¹³ Naye Joabu mwana wa Seruya na jeshi ra Daudi achituluka, nao achikutana phephi na ziya ra Gibioni. Achisagala kundi hiri uphande huno wa ziya na anjina uphande wanjina wa ziya. ¹⁴ Abineri achimuambira Joabu, "Nahutsambule barobaro anjina apigane mbilili mbere zehu." Joabu achiamba, "Haya! Naapigane." ¹⁵ Phahi aunuka achitsupa kuno anaolangbwa, atu kumi na airi kula Benjamini kpwa niaba ya Ishi-Boshethi

na kumi na airi kula jeshi ra Daudi. ¹⁶ Nao chila mmwenga achimgbwira myawe chitswa na kudunga upangawe kpwenye lavu ra myawe. Osi agbwa chivyamwenga achifwa, ndiphophatu hiphophachiihwah Helikathi-Hasurimu,* hiko Gibioni. ¹⁷ Bada ya higo kuhendeka, viha vyakala vikali sana, naye Abineri na atu a Izraeli achishindwa ni jeshi ra Daudi.

¹⁸ Ana ahahu a Seruya kala a hiko, Joabu, Abishai na Asaheli. Hiye Asaheli kala ana maire dza chiphala. ¹⁹ Naye Asaheli wamzoresa Abineri na kayagaluka kuphiya mkpwono wa kulume wala mkpwono wa kumotso. ²⁰ Phahi Abineri aripholola nyumaye wauza, “Ni uwe Asaheli?” Achimjibu achiamba, “Ni mimi.” ²¹ Phahi Abineri achimuambira, “Galuka mkpwono wa kulume au mkpwono wa kumotso, ukamgbwire mmwengawapho wa barobaro, uzihale silahaze.” Ela Asaheli kayakubali kugaluka na kuricha kumzoresa. ²² Abineri achimuambira Asaheli kano ya phiri, “Galuka, richa kunizoresa mimi, mbona unalonda nikuolage? Nchikulalaga ndawezadze kuima mbere za nduguyo Joabu?” ²³ Ela warema kugaluka, ndiphophabwa achimdunga ndanini kpwa tsa ya nyuma ya fumore hadi hiro fumo richifurika, naye achigbwa phapho hiphophachifwa. Atu osi ariofika hiphophofwerera Asaheli, aimi.

²⁴ Ela Joabu na Abishai aandza kumzoresa Abineri, duwa ririphokala rikatswa kala akafika chidzango cha Ama phephi na Giya

* **2:16** 2:16 Phatu hiphahwa tsa ya upanga.

kpwenye njira iphiyayo weru wa Gibioni.
25 Ndipho atu a Benjami achikusanyika tsona phamwenga nyuma ya Abineri, achiunda chikosi cha nguvu achichita palo dzulu ya chidzango.
26 Chisha hiye Abineri achimkotera kululu Joabu achiamba, "Dze, swino huenderere kuolagana hadi rini? Kumanya mambo higa mwishowe ni utsungu? Ugodzani usiyeaamuru atu auye na kuricha kuazoresa ndugu zao?" **27** Naye Joabu achiamba, "Naapa kpwa dzina ra Mlungu ariye moyo, kama kugombere, phahi hinya atu angeenderera kuzoresa ndugu zao hadi ligundzu." **28** Phahi Joabu wapiga gunda, na anajeshi osi achiima, taayazoresa Aizraeli wala kupigana nao tsona.

29 Abineri na atue anyendeka uphande wa mtswerero wa duwa wa Dete ra Joridani usiku wosi, achivuka muho Joridani na achinyendeka ligundzu rosit[†] hadi achedza Mahanaimu.
30 Joabu wauya kula kuzoresa Abineri achikusanya phamwenga atue osi. Jeshi ra Daudi kala rikaphungukirwa ni atu kumi na tisiya bila kumuolanga Asaheli. **31** Ela atu a Daudi kala akaaoлага atu a Benjami ariokala phamwenga na Abineri magana mahahu na mirongo sita.
32 Joabu na atue amuhala Asaheli achendamzika kpwenye mbira ya ise yokala hiko Bethilehemu. Chisha achinyendeka usiku kucha hata anafika Heburoni, kukacha.

3

1 Phahi viha kahi ya atu a Sauli na atu a

[†] **2:29** 2:29 au Bithironi yosi.

Daudi vyadumu kpwa muda wa kutosha. Daudi achienderera kuimarika, ela nyumba ya Sauli yaenderera kukala nyonje.

² Hiko Heburoni Daudi wavyarirwa ana hinya: mwanawe wa kpwandza kala ni Amunoni, nine ni Ahinoamu kula Jeziriili. ³ Mwanawe wa phiri ni Kileabu, nine ni Abigaili gungu ra Nabali, kula Karimeli. Mwanawe wa hahu ni Abusalomu, nine ni Maaka mwana mchetu wa Talimai, mfalume wa Geshuri. ⁴ Wa ne kala ni Adonija, ariyemvyala na Hagithi. Wa tsano kala ni Shefatia, ariyemvyala na Abitali. ⁵ Wa sita kala ni Ithireamu, ariyemvyala na mchewe yeihwa wanjina Egila. Hinya ndio ovyalwa ni Daudi hiko Heburoni.

Abineri ayadziunga na Daudi

⁶ Viha viriphokala vinaenderera kahi ya atu a Sauli na atu a Daudi, Abineri kala anazidi kuphaha nguvu kahi za atu a Sauli. ⁷ Sambi mfwadzi Sauli kala ana mwanachetu aihwaye Risipa, mwana mchetu wa Aya. Naye Ishi-Boshethi achimuza Abineri, “Mbona ukalala na mkpwaza baba?” ⁸ Abineri wareyezwa sana ni maneno ga Ishi-Boshethi achiamba, “Kpwani mino ni diya hata nilunge-lunge atu a Juda aphiyako? Mimi nkakala muaminifu kpwa nyumba ya sowe Sauli, nduguze na ase-nae, sikakutiya uwe mkpwononi mwa Daudi. Ela rero unaamba ni mkpwosa kpwa kukala na mchetu hiyu. ⁹ Mluntu naanitiye adabu kali mimi Abineri nisiphomuhendera Daudi

dza vira arivyoapirwa ni Mwenyezi Mlungu.
10 Yani, kuutsamiza ufalume kula nyumba ya Sauli na kuchiimarisha chihi cha utawala cha Daudi katika Izraeli na Juda, kula Dani hadi Beeri-Sheba.” **11** Hipho Ishi-Boshethi kayaweza kumjibu Abineri neno ranjina kpwa sababu kala anamuogophaa.

12 Phahi Abineri wahuma ahumwa kpwa Daudi hiko Heburoni akamuambire, “Tsi hino ni ya ani? Nahuike chilagane nami ndakuterya kuareha Aizraeli osi uatawale.” **13** Daudi achiamba, “Ni sawa ndaika chilagane nawe, ela nina sharuti mwenga bahi nlondaro kula kpwako naro ni hiri: Uchedza kundaniona uso wangu bila ya kunirehera Mikali mwana mchetu wa Sauli.” **14** Chisha Daudi wahuma ajumbe kpwa Ishi-Boshethi, mwana wa Sauli, kumuamba, “Niuyizira mkazangu Mikali, niriyemposa kpwa masunyu gana ga Afilisti.” **15** Phahi Ishi-Boshethi wahuma atu akamuahale Mikali kula kpwa mlumewe Palitieli mwana wa Laishi.
16 Hiye mlumewe walungana naye kuno anarira hadi achifika naye Bahurimu. Ndipho Abineri achiimuambira, “Hebu uya.” Naye achiuya.

17 Phahi Abineri wahenda mashauri na atumia a Izraeli achiamba, “Kpwa muda mure kala mnalonda Daudi akutawaleni. **18** Sambi hendi hivyo mana Mwenyezi Mlungu wamuahidi Daudi achiamba, ‘Kpwa mkipwono wa mtumishi wangu Daudi, ndaativya atu angu Izraeli kula kpwa mikono ya Afilisti, na kula kpwa mikono ya aviha aho anjina osi.’ ” **19** Abineri piya wagomba

na atu a Benjamini chisha achiphiya kugomba na Daudi hiko Heburoni chila chitu ambacho chivyazi chosi cha Benjamini na Aizraeli anjina alonda chihendwe.

²⁰ Abineri ariphofika kpwa Daudi hiko Heburoni phamwenga na atu mirongo miiri, Daudi waahendera karamu. ²¹ Ndipho Abineri achimuambira Daudi, "Nricha niphkiye vyangu nkamkusanyire bwana wangu mfalume Aizraeli osi, ili aike chilagane nawe, uweze kutawala vyosi ulondavyo." Phahi Daudi achimruhusu Abineri naye achiphiya vyakpwe kpwa amani.

Joabu anamuolaga Abineri

²² Badaye anajeshi a Daudi phamwenga na Joabu atsoloka kula kpwendavamia, achireha zewe nyinji. Ela Abineri kala kaphamwenga na Daudi ko Heburoni, mana kala Daudi akamruhusu aphiye vyakpwe kpwa amani.

²³ Joabu na anajeshi osi okała phamwenga naye ariphotsoloka, atu amuambira Joabu, "Abineri che akedza kpwa mfalume, naye akamruhusu akaphiya vyakpwe kpwa amani." ²⁴ Ndipho Joabu achimlunga mfalume achimuamba, "Ukahendadze we? Mbona Abineri akedza na ukamruhusu aphiye vyakpwe?" ²⁵ Uwe unammanyia Abineri akedza ili akuchenge, amanye gosi upangago na uhendago."

²⁶ Joabu ariphola kpwa Daudi, wahuma ajumbe amlunge Abineri, achimuuyiza kula chisima cha Sira. Ela Daudi kala kana amanyaro. ²⁷ Naye Abineri ariphouya Heburoni, Joabu wamuiha kanda achendaima naye phatu kanda mo ryangoni avi ayagomba naye njama,

achimdunga ndanini hadi achifwa kpwa sababu ya kumuolaga mwanao Asaheli. ²⁸ Chisha Daudi ariphosikira kuhusu dzambo hiri, waamba, "Mimi na ufalume wangu tahuna makosa mbere za Mwenyezi Mlungu hata kare na kare, kpwa sababu ya milatso ya Abineri mwana wa Neri. ²⁹ Naimuuyire mwenye Joabu na nyumba yosi ya ise. Chisha iyo nyumba ya Joabu isikose kukala na mutu ariye na chironda chidodacho, au ariye na mahana, au mwenye kugutsira na gongo, au ndiyeolagbwa vihani au mutu ambaye andatsowa chakurya." ³⁰ Phahi Joabu na mwanao Abishai amuolaga Abineri kpwa sababu waaolagira mwanao wao Asaheli vihani hiko Gibioni.

³¹ Chisha Daudi waambira Joabu na anajeshi osi ariokala phamwenga naye, "Kpwanyulani nguwo zenu, mkavwale magunia mumririre Abineri kuno mkatanguliya ro jeneza." Naye mfalume Daudi wanyendeka nyuma ya jeneza, ³² achendamzika Abineri hiko Heburoni. Mfalume Daudi waudula ndiro, achimiririra pho mbirani, nao atu osi achirira. ³³ Ndipho mfalume achiimba wira wa kumririra Abineri achiamba, "Ikakaladze Abineri afwe dza afwavyo mzuzu?

³⁴ Mikonoyo taifungirwe,
Wala magulugo tagakafungbwa silisili;
Ela ukafwa dza mutu achiyeolagbwa ni atu
ayi."

Na atu osi amririra tsona. ³⁵ Alafu atu osi akpwedzamchenga-chenga Daudi kpwa aryé chakurya wakati kabilia duwa taridzangbwetswa. Ela Daudi achiapa achiamba, "Mlungu

naanitiye adabu kali ichikala ndatata chakurya chochosi kabilia ya dzuwa kutswa.”³⁶ Atu osi aona dzambo hiro, richiafwahira dza vyo arivyofwahirwa ni chila mfalume arirohenda.³⁷ Ndipho atu osi a Izraeli achimanya kukala mfalume kayashiriki kuolagbwa kpwa Abineri mwana wa Neri.³⁸ Chisha mfalume waambira atumishie, “Kpwani mwino tammanya kukala mkipwulu mmwenga, mutu mashuhuri hiphia Izraeli rero akafwa?³⁹ Nami rero dzagbwé námwigirwa mafuha nkale mfalume, nkasira nguvu na hinyo ana a Seruya akanizidi nguvu, phahi Mwenyezi Mlungu na aariphe atu ayi sawa-sawa na mai gao.”

4

Ishi-Boshethi anaolagbwa

¹ Ishi-Boshethi mwana wa Sauli ariphosikira kukala Abineri akafwa hiko Heburoni, wakosa ujasiri na Aizraeli osi achiogopa.² Hiye mwana wa Sauli kala ana akulu airi a vikosi vyva kuvamia atu, mmwenga waihwa Baana na wa phiri Rekabu ana a Rimoni, kula Beerothi, wa mbari ya Benjamini; (kpwa mana Beerothi yaolangbwa kukala seemu ya Benjamini.³ Na hinyo Abeerothi halisi okala achisagala hiphio achimbira kuphiya Gitaimu, ndiko anakosagala dza achimbizi hadi rero.)

⁴ Jonathani mwana wa Sauli kala ana mwana ariyekala chiswere, dzinare waihwa Mefiboshethi. Iye kala ana miaka mitsano,

wakati habari za chifo cha Sauli na Jonathani ziriphofika Jeziriili. Na mrezi wa mwana wamuunula achichimbira naye. Ariphokala anazola, mwana wamtsuhuka achigbwa, achikala chiswere.

⁵ Siku mwenga Rekabu na Baana, ana a Rimoni, kula Beerothi, aphiya hadi kaya ya Ishi-Boshethi, achifika dzuwa ra mutsi, mwenye kala anadzioyeza. ⁶ Phahi ainjira nyumbani, achihenda avi analunga mt-sere, achimdunga ndanini, chisha achichimbira.

⁷ Hiye mutu na mwanaao ariphokala akainjira nyumbani mokala Ishi-Boshethi arere chitandani mwakpwe chumbani, amdunga ndanini, achimuolaga. Alafu amkata chitswa achichi-hala na achiphiya vyao kutsupira Dete ra Jordani usiku wosi. ⁸ Achimrehera Daudi chitswa cha Ishi-Boshethi hiko Heburoni, achimuambira mfalume, "Hichi ni chitswa cha Ishi-Boshethi, mwana wa Sauli, mvihao, ariyelonda kukuo-laga. Rero Mwenyezi Mlungu akakuriphizira chisasi uwe bwana wangu mfalume kpwa Sauli na chivyaziche." ⁹ Ela Daudi wajibu Rekabu na mwanaao Baana, ana a Beerothi achiaambira, "Naapa kpwa dzina ra Mwenyezi Mlungu ariye moyo, ariyenitivya kula kpwenye shida zosi, ¹⁰ mutu mmwenga ariphoniambiira, 'Sauli akafwa,' achiona kukala akareha habari nono, namgbwira, nchimuolaga, hiko Zikilagi. Ndiyo tuzo nriyomupha kpwa ajili ya hiso habarize. ¹¹ Phahi, napho atu ayi akamuolaga mutu asiye na kosa mwakpwe chitandani, dze, hivi sambi

nsiariphize kpwa kumwaga milatsoye, na nikuuseni mwimwi kula himu duniani?" ¹² Ndipho Daudi waamuru atue nao achiolaga. Bada ya kuaolaga achiakata mikono na magulu, achiatsundika dzulu ya muhi kanda ya ziya hiko Heburoni. Nao achihala chitswa cha Ishi-Boshethi achichizika mbirani ya Abineri hiko Heburoni.

5

*Daudi anakala mfalume
wa Izraeli na Juda
(1 Nyakati 11:1-3)*

¹ Alafu mbari zosi za Izraeli akpwedza Heburoni kpwa Daudi achedzamuamba, "Lola swiswi hu atuo. ² Hiphopere Sauli ariphokala anahutawala, uwe ndiwe uriyelongoza Aizraeli kuphiya vihani na Mwenyezi Mlungu achikuamba, 'Uwe undakala mrisa wa atu angu Izraeli, chisha undakala mtawala wao.' "

³ Atumia osi a Izraeli amwedzera mfalume Daudi ko Heburoni, naye Daudi achiika chilagane nao mbere za Mwenyezi Mlungu ko Heburoni, achimmwagira Daudi mafuha akale mfalume wa Izraeli.

⁴ Daudi kala ana miaka mirongo mihahu ariphoandza kutawala, naye watawala miaka mirongo mine. ⁵ Hiko Heburoni watawala miaka sabaa na miezi sita na hiko Jerusalemu watawala miaka mirongo mihahu na mihahu Izraeli yosi na Juda.

*Daudi anateka Jerusalemu
(1 Nyakati 11:4-9; 14:1-7)*

6 Siku mwenga mfalume na atue aphiya Jerusalemu ili akapigane na Ajebusi, ambao kala achisagala mumo. Ajebusi amuambira Daudi, "Kundainjira himu bii, kpwa mana hata vipofu na viswere anaweza kukuzuwiya." Kala anaona kukala Daudi kandaturya kuinjira himo. **7** Ela Daudi waihala yo ngome ya Sayuni, ambayo ndiyo Mudzi wa Daudi.

8 Siku iyo Daudi waambira atue, "Hiye ndiyeapiga Ajebusi, naatsupire kpwa mfumbi wa madzi akaapige hinyo viswere na vipofu ambao Daudi anaamena." (Ndio mana atu nkuamba, "Nyo vipofu na viswere taaruhusiwa kuinjira nyumba ya mfalume.") **9** Phahi Daudi wasagala mumo ngomeni, ndiyo mana uchiihwu Mudzi wa Daudi. Chisha Daudi achidzenga hinyo mudzi kuuzunguluka, kuandzira Milo* kuphiya ndani. **10** Naye Daudi wazidi kuhenda nguvu, kpwa mana Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi kala a phamwenga naye.

11 Chisha Hiramu mfalume wa Tiro wahuma ahumwa kpwa Daudi, achireha mierezi phamwenga na mafundi a kutsonga na mafundi a mawe nao achedzamdzengera Daudi nyumba ya chifalume. **12** Naye Daudi achimanya kukala Mwenyezi Mlungu wamuimarissha akale

5:6 5:6 Joshuwa 15:63; Aamuli 1:21 * **5:9** 5:9 Mana ga Chieburania ga Milo ni phatu phoodzazwa mitsanga phachikala dza ngazi pana za kutosha kudzenga nyumba dzuluye.

mfalume wa Iziraeli na aufanikishe nyo ufalume kpwa ajili ya atue, Iziraeli.

¹³ Daudi ariphola Heburoni, wazidi kulóla achetu na anachetu anji hiko Jerusalemu, achivyarirwa ana anji a chilume na a chichetu. ¹⁴ Na higa ndigo madzina ga hinyo ana ariovyalwa hiko Jerusalemu: Shamua, Shobabu, Nathani, Selemani, ¹⁵ Ibuhari, Elishuwa, Nefegi, Jafia; ¹⁶ Elishama, Eliada na Elifeleti.

*Daudi anaashinda Afilisti
(1 Nyakati 14:8-17)*

¹⁷ Afilisti ariphosikira kukala Daudi akatiywa mafuha ili akale mfalume wa Iziraeli, Afilisti osi aambuka kpwendamuendza Daudi. Naye Daudi ariphogasikira, watserera achiphiya ngomeni. ¹⁸ Phahi Afilisti kala akedza na kudzitawanya Dete ra Arafa. ¹⁹ Phahi Daudi wamuuzza Mwenyezi Mlungu achiamba, “Dze, niambuke nkapigane na Afilisti? Undaatiya mwangu mikononi?” Naye Mwenyezi Mlungu achimjibu Daudi achiamba, “Ambuka ukapigane na Afilisti kpwa kukala kpwa kpweli ndaatiya mwako mikononi.” ²⁰ Phahi Daudi waphiya hadi Baali-Perasimu,[†] achendaashindira hiko, na achiamba, “Mwenyezi Mlungu akafurikira maadui gangu mbere zangu dza mafuriko ga madzi.” Kpwa hivyo phatu phapho phaihwa Baali-Perasimu. ²¹ Afilisti aricha vizuka vyao phapho, na Daudi na atue achivihala achiuka navyo.

²² Afilisti auya tsona, achimwagikana Dete ra Arafa. ²³ Naye Daudi ariphomuuza Mwenyezi

[†] 5:20 5:20 Baali-Perasimu manage ni Mlungu akaamwagikira.

Mlungu, Mwenyezi Mluntu achimuamba, "Usiambuke mwenga kpwa mwenga ela azunguluke ukaashambuliye kula uphande wa nyuma, hiko mbere za mihi ya miforisadi. ²⁴ Hipho ndiphosikira misindo dzulu ya yo miforisadi, ndipho nawe uphiye wangbwi-wangbwi kpwa kukala Mwenyezi Mluntu akakutanguliya mberezoo kpwendapiga jeshi ra Afilisti." ²⁵ Daudi wahenda dza arivyolagizwa ni Mwenyezi Mluntu, naye achiapiga Afilisti kula Geba hadi Gezeri.

6

*Sanduku ra Mluntu
rinarehwa Jerusalemu
(1 Nyakati 13:1-14; 15:25—16:3,43)*

¹ Daudi wakusanya tsona anajeshi hodari a Izraeli, elufu mirongo mihahu. ² Daudi achiuka phamwenga na hinyo anajeshi kuphiya mudzi wa Baala* kahi za tsi ya Juda, ili kuriambusa kula kuko sanduku ra Mluntu riihwaro kpwa dzina ra Mwenyezi Mluntu, Mluntu wa majeshi, asagalaye dzulu ya chihi cha endzi kahi-kahi ya makerubi ario dzulu ya sanduku ra Mluntu. ³ Atsukula hiro sanduku ra Mluntu dzulu ya rukpwama dziphyia, achirituluza kula nyumba ya Abinadabu yokala i chidzangoni. Uza na Ahio ana a Abinadabu ndio ariolongoza ro rukpwama dziphyia, ⁴ phamwenga na sanduku ra Mluntu.

6:2 6:2 Kutsama 25:22 * **6:2** Baala: Dzina ranjina ni Kirathi-Jearimu. Soma 1 Samueli 6:21—7:2. **6:3** 6:3 1 Samueli 7:1-2

Hiye Ahio kala ananyendeka mbere ya ro sanduku. ⁵ Daudi na Aiziraeli osi awwina mbere za Mwenyezi Mlungu kpwa nguvu zao zosi, kpwa kuimba mawira na kupiga zeze, ngephephe, tamburini, kayamba na matoazi.

⁶ Ariphofika phatu pha kuwagira mtsere pha Nakoni, Uza wagolosa mkpwonowe kuzuwiya sanduku ra Mlungu, mana ng'ombe kala zikakpwala. ⁷ Ndipho Mwenyezi Mlungu achimtsukirirwa Uza, achimuolaga phapho kpwa kosare, naye wafwa phapho mbere ya sanduku ra Mlungu.

⁸ Daudi watsukirwa mana tsukizi za Mwenyezi Mlungu kala zikamuolaga Uza, phatu phapho phaihwa Peresi-Uza[†] hadi rero. ⁹ Naye Daudi siku iyo wamuogopha Mwenyezi Mlungu achiamba, "Mino ndarirehadze kpwangu kaya sanduku ra Mwenyezi Mlungu?" ¹⁰ Phahi Daudi kayalonda kureha sanduku ra Mwenyezi Mlungu ili aphiye naro kpwakpwe, Mudzi wa Daudi, ela wariricha nyumbani mwa Obedi-Edomu, kula Gathi. ¹¹ Phahi sanduku ra Mwenyezi Mlungu rasala nyumbani mwa Obedi-Edomu kpwa muda wa miezi mihahu, naye Mwenyezi Mlungu achim'bariki Obedi-Edomu na atu osi a phakpwe kaya.

¹² Chisha mfalume Daudi waambirwa kukala, "Mwenyezi Mlungu akaabariki atu osi a kaya ya Obedi-Edomu na vyosi arivyokala navyo kpwa ajili ya sanduku ra Mlungu." Ndipho Daudi achiphiya na achendarihala ro sanduku

[†] **6:8** 6:8 Peresi-Uza: manage ni kumtsukirirwa Uza. **6:11** 6:11

1 Nyakati 26:4-5

ra Mluntu kula kpwa Obedi-Edomu kuno aka-hererwa hadi Mudzi wa Daudi. ¹³ Hinyo atu ariotsukula sanduku ra Mwenyezi Mluntu ariphophiya nyago sita, Daudi watsindza sadaka ya ndzau wa kunona. ¹⁴ Daudi kala akavwala chisibao cha katani naye wawwina mbere za Mwenyezi Mluntu kpwa nguvuze zosi. ¹⁵ Iye na atu osi a Iziraeli arireha ro sanduku ra Mwenyezi Mluntu kuno anapiga njerejere na kupiga magunda.

¹⁶ Sanduku ra Mwenyezi Mluntu ririphokala rinainjizwa Mudzi wa Daudi, Mikali mwana mchetu wa Sauli, watsungurira na dirishani, achimuona mfalume Daudi anatina-tina na kufwiha mbere za Mwenyezi Mluntu, naye achim'bera mwakpwe moyoni. ¹⁷ Ariinjiza hiro sanduku ra Mwenyezi Mluntu na achirika phatuphe, yani kahi-kahi ya hema ambaro Daudi warichita kpwa ajiliye. Naye Daudi walavya sadaka za kuochwa na sadaka za amani mbere za Mwenyezi Mluntu. ¹⁸ Na ariphomala kulavya sadaka za kuochwa na sadaka za amani waabariki atu kpwa dzina ra Mwenyezi Mluntu, Mluntu wa majeshi. ¹⁹ Achiaganyira atu osi, borori rosi ra Aiziraeli, alume kpwa achetu, chila mutu mkpwahe wa bofulo, phande ra nyama na gande ra zabibu. Phahi atu osi atsamukana, chila mutu achiuya kpwakpwe kaya.

²⁰ Daudi ariphouya kaya ili abariki atu a mwakpwe nyumbani, Mikali watuluka kondze achendamphokera Daudi, naye achiamba, "Ni ishma ya viphiri hino ya mfalume wa Iziraeli

kudzifwenula nguwoze‡ mbere za atumwa a chichetu a atumishie dza mutu asiyemana adzifwenulavyo nguwo mbere za atu bila haya!”
21 Naye Daudi achimuambira Mikali, “Nkahenda hivyo mbere za Mwenyezi Mlungu, ariyenit-sambula mimi badala ya sowe, na badala ya mutu wanjina yeyesi wa nyumbaye, achiniika nikale mtawala wa atue, Izraeli. Kpwa hivyo mino ndafwiha mbere za Mwenyezi Mlungu.
22 Tsona nindadziika wa kukosa ishima kuriko hivi, nami ndadziifya phako matsoni. Ela mbere za hinyo atumwa achetu uchio agomba, nindaishimiwa.” **23** Phahi Mikali, mwana mchetu wa Sauli, kayaphaha mwana hadi achifwa vivyo.

7

Chilagane cha Mlungu na Daudi (1 Nyakati 17:1-15)

1 Bada ya mfalume ariphokala akaishi mwakpwe nyumbani kpwa muda, na Mwenyezi Mlungu kala akamupha amani na avihae ariomzunguluka pande zosi, **2** mfalume wamuambira nabii Nathani, “Lola, mino naishi nyumba ya mierezi ela ro sanduku ra Mlungu ri ndani ya hema.” **3** Nathani achimjibu mfalume achiamba, “Rorosi uriazaro mwako moyoni rihende, mana Mwenyezi Mlungu a phamwenga nawe.”

4 Ela usiku hinyo-hinyo, neno ra Mwenyezi Mlungu ramwedzera Nathani kuamba, **5** “Phiya

‡ **6:20** 6:20 Chieburania tachiamba kukala Daudi kala a chitsaha, ela kala ana chisibao macheye na kana vwazi ga dzulu ga chifalume.

ukamuambire mtumishi wangu Daudi, 'Mwenyezi Mlungu anaamba hivi: Dze, we ndiwe undiyenidzengera mimi nyumba ya kuishi? ⁶ Kpwa kpweli mino sidzangbwesagala ndani ya nyumba hangu siku nriyotuluza Aizraeli kula Misiri hadi rero. Nkasagala hemani chila kpawahali nrikophiya nao. ⁷ Kosi nrikophiya na Aizraeli osi, sidzangbwegomba na chilongozi yeyesi nriyemtsambula akale chilongozi wa atu angu Izraeli, kumuamba, "Mbona kudzangbwenidzengera nyumba ya mierezi?"'

⁸ "Sambi phahi, kamuambire mtumishi wangu Daudi, 'Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi anaamba hivi: Nákuhala kula urisani, urikokala unarisa mang'ondzi, ili ukale mkpwulu wa atu angu Izraeli. ⁹ Nami nákala phamwenga nawe kokosi urikophiya, naangamiza mberezoo avihao osi. Nami dzinaro ndarihenda rikale kulu dza madzina ga atu akulu duniani. ¹⁰ Nami ndaatsamburira phatu atu angu Izraeli phatu pha kuishi, niahende asagale phapho, ili phakale phao enye. Nao taandauswa tsona, na atu ayi taandagayisa tsona dza arivyohenda pho kare, ¹¹ hangu nrifhoika aamuli a atu angu Aizraeli. Nindakuoyeza na maaduigo gosi.

" 'Chisha Mwenyezi Mlungu anakuambira kukala andaihenda nyumbayo ikale nyumba ya chifalume. ¹² Sikuzo zichifika nawe uchifwa na kuzikpwa phamwenga na akareo, ndakuunurira mwanaao, mmmwengawapho wa anao mwenye,

nami ndauhenda ufalumewe ukale imara. ¹³ Iye ndiye ndiyedzenga nyumba kpwa ajili ya dzina rangu, nami nindauhenda ufalumewe ukale imara hata kare na kare. ¹⁴ Mimi ndakala ise, naye andakala mwanangu. Achikosera, ndamtiya adabu dza mutu amtiyavyo mwanawewe adabu na fwimbo, na mapigo ndigorehwa ni anadamu. ¹⁵ Ela mendzwa yangu isiyosika taindamuukira dza vira nirivyomuuusira Sauli, niriymemuusa kabilia ya uwe. ¹⁶ Na nyumbayo na ufalumeo vindadumu hata kare na kare mbere zangu. Nacho chihicho cha endzi chindaimarishwa hata kare na kare.’ ” ¹⁷ Nathani wamuambira Daudi maneno gosi ga ruwiya hino.

Voyo ra Daudi
(1 Nyakati 17:16–27)

¹⁸ Ndipho mfalume Daudi achimenya na achis-agala mbere za Mwenyezi Mlungu na achiamba, “Mino ni ani, Ee! Bwana Mlungu, na atu a nyumba yangu ni utu wani, hata unihendere gosi higa? ¹⁹ Chisha higo gachikala tagatosha phako matsoni, ee Mwenyezi Mlungu, hadi ukanimanyisa mambo ndigohendeka chivyazi changu mimi mtumishio, miaka minji bada yangu. Dze, vino ndivyo unavyoashuulikiya atu, ee Mwenyezi Mlungu? ²⁰ Niamedze tsona mino Daudi? Mana uwe unamanya mtumishio vinono, uwe Mwenyezi Mlungu. ²¹ Ukahenda mambo gaga makulu na ukanimanyisa mimi mtumishio, kpwa ajili ya nenoro na mendzwayo.

7:14 7:14 Zaburi 89:26–27; 2 Akorintho 6:18; Aeburania 1:5

7:16 7:16 Zaburi 89:36–37

22 “Kpwa hivyo, ee Mwenyezi Mlungu, u Mlungu mfpwulu, kpwa mana takuna Mlungu wanjina dza uwe, wala taphana Mlungu wanjina isiphokala uwe, dza vira hurivyosikira na masikiro gehu. **23** Ni taifa riph i phano duniani ririro dza atuo Iziraeli? Riro ni taifa ambaro uwe warikombola ili rikale rako kpwa ajili ya dzinaro. Warihendera mambo makulu ga kuogofya kpwa kuturya atu a taifa na milungu yao mbere za atuo, urioakombola kula Misiri na milunguye. **24** Nawe wahenda atuo Aiziraeli akale imara kpwa ajiliyo mwenye. Wahenda vivi ili akale atuo hata kare na kare, nawe Mwenyezi Mlungu, uwe ukakala Mlungu wao. **25** Kpwa hivyo, ee Mwenyezi Mlungu, ritimize rira neno uchirorigomba kuhusu mimi mtumishio na kuhusu chivyazi changu hata kare na kare. Henda kama uchivyogomba, **26** henda hivyo ili dzinaro rimanyikane kare na kare. Atu andaamba, ‘Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi ndiye Mlungu wa Iziraeli. Nacho chivyazi cha mtumishio Daudi, chindaimarishwa mberezo.’ **27** Kpwa kukala uwe Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi, Mlungu wa Iziraeli ukani fwenurira mimi mtumishio kuamba, ‘Ndakuhenda uwe na chivyazicho mkale afalume.’ Kpwa hivyo mimi mtumishio, nkaphaha ujasiri wa kukuvo ya voyo riri. **28** Na sambi, uwe Mwenyezi Mlungu mwenye nguvu, uwe macheyo ndiwe Mlungu na manenogo ni ga kpweli, nawe ukamuahidi mtumishio mambo higa manono **29** phahi kala razi, kuchibariki chivyazi cha mtumishio, chiphahe

kudumu hata kare na kare mberezoo, kpwa mana uwe Mwenyezi Mlungu mwenye nguvu, ukagomba na kpwa barakazo chivyazi cha mtumishio na chibarikiwe hata kare na kare.”

8

*Ushindi wa Daudi
(1 Nyakati 18:1-13)*

¹ Bada ya gago Daudi washinda Afilisti na achihala mudzi wa Methegi-Ama* kula utawala wa Afilisti.

² Chisha achishinda Amoabu, na achialaza photsi mlolongo, achiapima na mkowa. Ariphopima ure wa nyo mkowa kano mbiri, kundi hiro raolagbwa, na ariphopima kano ya hahu, kundi hiro rarichwa moyo. Na Amoabu achikala tsini ya Daudi nao achikala anamripa kodi.

³ Daudi piya wampiga Hadadezeri mwana wa Rehobu, mfalume wa Zoba, ariphokala akaphiya kudziuyizira tsona mamlakage hiko seemu ya muho Yufurati. ⁴ Iye wamfuta asikari a kupanda farasi elufu mwenga magana sabaa, asikari a kunyendeka na magulu elufu mirongo miiri. Alafu achiakata kano farasi osi a kuvweha magari, ela achisaza farasi gana mwenga.

⁵ Aaramu kula Damasikasi ariphokp-wedzamterya Hadadezeri mfalume wa Zoba, Daudi waolaga Aaramu elufu mirongo miiri na mbiri. ⁶ Ndipho Daudi achiika vikosi vyta anajeshi a kula ufalume wa Aaramu ko

* **8:1** 8:1 Methegi-Ama ni dzina ranjina ra Gathi.

Damasikasi. Phahi Aaramu achikala tsini ya ufalume wa Daudi, nao achikala anamripha kodi. Mwenyezi Mlungu wamupha ushindi Daudi chila arikophiya kupigana.

⁷ Daudi wahala ngao za zahabu zokala zichitsukulwa ni atumishi a Hadadezeri, achizireha Jerusalemu. ⁸ Chisha mfalume Daudi wahala shaba nyinji sana kula Beta na Berothai, midzi yokala ya Hadadezeri.

⁹ Mfalume Toi wa Hamathi ariphosikira kukala Daudi akashinda jeshi rosi ra Hadadezeri, ¹⁰ wahuma mwanawewe Joram kipwa mfalume Daudi kpwendamjambosa na kumtogola kipwa kumshinda Hadadezeri, kipwa mana Hadadezeri kala achipigana na Toi mara kipwa mara. Naye Joram wamrehera miyo ya feza, ya zahabu na ya shaba. ¹¹ Miyo iyo mfalume Daudi waitenga kipwa ajili ya Mwenyezi Mlungu, phamwenga na feza na zahabu ariyoihala kula mataifa ganjina gosi arigogashinda. ¹² Nago ni Edomu,[†] Moabu, Amoni, Filisti, Amaleki na zewe za Hadadezeri mwana wa Rehobu, mfalume wa Zoba.

¹³ Phahi Daudi wamanyikana sana ariphouya kula kuaolaga Aedomu elufu kumi na nane ko Dete ra Munyu. ¹⁴ Tsona Daudi waika vikosi vya majeshi ko Edomu. Nao Aedomu achikala tsini ya ufalume wa Daudi. Mwenyezi Mlungu wamupha Daudi ushindi kosi arikophiya.

*Maofisaa ga Daudi
(1 Nyakati 18:14-17)*

[†] **8:12** 8:12 Chieburania chinaamba Aramu. **8:13** 8:13 Zaburi
60

¹⁵ Phahi Daudi watawala atu osi a Izraeli, achi-aamulato na kuahendera haki atue osi. ¹⁶ Joabu mwana wa Seruya kala ndiye mkpwulu wa jeshi naye Jehoshafati mwana wa Ahiludi kala ni muiki wa vitabu vya kumbukumbu. ¹⁷ Sadoki mwana wa Ahitubu na Ahimeleki mwana wa Abiathari kala ni alavyadzi-sadaka na Seraya kala ni muandishi. ¹⁸ Benaya mwana wa Jehoyada waimirira Akerethi na Apelethi,[‡] nao ana a Daudi achikala alavyadzi-sadaka.

9

Daudi anamuonera mbazi Mefiboshethi

¹ Chisha Daudi wauza, “Dze, takuna hata mutu mmwenga wa chivyazi cha Sauli ariyesala, niphahé kumuhendera manono kpwa ajili ya Jonathani?” ² Phakala na mtumishi mmwenga wa nyumba ya Sauli, aihwaye Siba, phahi amuiha aphiye kpwa Daudi na mfalume achimuza, “We ndiwe Siba?” Naye achiamba, “Ehe ndimi, mfalume!” ³ Mfalume achiamba, “Dze, hivi sambi takuna mutu yeysi wa chivyazi cha Sauli, niphahé kumuhendera manono kama nrivyoahidi mbere za Mlungu?” Siba achimjibu mfalume achiamba, “Bado kuna mwana mmwenga wa Jonathani ambaye nchiswere.” ⁴ Mfalume achimuza, “A kuphi?” Siba achimjibu mfalume achiamba, “A hiko Lo-Debari, nyumbani kpwa Makiri

[‡] **8:18** 8:18 Akerethi na Apelethi kala ni arindzi a mfalume. **9:1**
9:1 1 Samueli 20:15-17 **9:3** 9:3 2 Samueli 4:4

mwana wa Amiel.”⁵ Phahi mfalume Daudi wahuma atu hiko Lo-Debari, kpwendamuhala kula kpwa Makiri.⁶ Phahi Mefiboshethi mwana wa Jonathani, mdzukulu wa Sauli ariphofika kpwa Daudi, wazama hadi chilangu chichiguta photsi kumupha ishma. Daudi achimuiha, “Mefiboshethi!” Naye achiihika, “Ee himi hipha mtumishio!”⁷ Daudi achimuamba, “Usiogophe, mana kpwa kpweli ndakuuhendera manono kpwa ajili ya sowe Jonathani, nami ndakuuyizira minda yosi ya tsaweyo Sauli, nawe undarya phamwenga nami siku zosi.”⁸ Mefiboshethi wasujudu tsona achiamba, “Kpwa utu wani unanishuulikiya mimi mtumishio nisiye na mana dza diya ra kufwa?”

⁹ Ndipho mfalume achimuiha Siba, mtumishi wa Sauli achimuamba, “Mali yosi iriyokala ya Sauli na ya chivyaziche, nkamupha mdzukulu wa bwanaao.¹⁰ Uwe na anao phamwenga na atumishio mundamrimira mindaye, nawe undamrehera mdzukulu wa bwanaao mavunoge, ili akale na chakurya, ela Mefiboshethi, andarya kpwangu siku zosi.” (Hiye Siba kala ana ana kumi na atsano na atumwa mirongo miiri.)

¹¹ Ndipho Siba achimuambira mfalume, “Mino mtumwao ndahenda higo gosi dza vyo ambavyo uwe bwana wangu mfalume, uchivyoniamuru.” Phahi Mefiboshethi warya kpwa mfalume dza mmwengawapho wa ana a mfalume.¹² Hiye Mefiboshethi kala ana mwana mdide aihwaye Mika. Na atu osi ariosagala nyumbani mwa Siba kala ni atumwa a Mefiboshethi.¹³ Kpwa vira Mefiboshethi kala nchiswere, wasagala hiko

Jerusalemu mana kala achirya kpwa mfalume siku zosi.

10

*Daudi anaturya Aamoni na Aaramu
(1 Nyakati 19:1-19)*

¹ Bada ya muda mfalume wa Aamoni wafwa na mwanawe Hanuni achitawala badalaye.

² Naye Daudi achiamba, “Ndamuhendera manono Hanuni mwana wa Nahashi, dza ise arivyonihendera.” Phahi Daudi wahuma atu aphiye kpwa niabaye akamuphe pore Hanuni kpwa ajili ya kufwererwa ni ise.

Hinyo atu ariphofika tsi ya Aamoni, ³ vilongozi a Aamoni achimuamba bwana wao Hanuni, “Dze, unaona Daudi akakuhumira akuphoze marendza kpwa kukala anamuishimu sowe? Dze, Daudi kakaahuma atumishie kpwako ili kuulola mudzi, kuupeleleza ili auangamize?” ⁴ Phahi Hanuni waahala nyo atumishi a Daudi, chila mutu achimnyola uphande mmmwenga wa cheruche, nguwo zao achizikata kahi-kahi hadi mahakoni, chisha acharichira aphiye vyao.

⁵ Daudi ariphoambirwa dzambo hiro, wahuma ajumbe kpwendaaphokera, kpwa sababu atu hinyo kala akaifywa sana. Mfalume achiamba, “Kalani ko Jeriko hadi vyo vyeru vyenu vimere ndipho muuye.”

⁶ Aamoni ariphoona kukala akamtsukiza Daudi, akpwendakodisha anajeshi a Aramu elufu mirongo miiri kula Bethi-Rehobu, a kunyendeka na magulu na Aaramu kula Soba, mfalume wa Maaka achilavya anajeshie elufu

mwenga, na anajeshi elufu kumi na mbiri kula Tobi. ⁷ Daudi ariphosikira gaga, wamuhuma Joabu na jeshi rosi ra masujaa. ⁸ Aamoni atuluka achidzipanga chiviha phatu pha kumenyera mudzi wao. Nao Aaramu a Soba, a Rehobu, atu a Tobi na a Maaka kala a machiyao hiko weruni. ⁹ Joabu ariphoona kukala anapigbwa mbere na nyuma, watsambula hara anajeshi hodari zaidi a Iziraeli achiapanga apambane na Aaramu. ¹⁰ Anajeshi anjina ariosala waaika tsini ya ulongozi wa mwanao Abishai, ili apigane na Aamoni. ¹¹ Joabu achiamba, "Uchiona kukala Aaramu ananizidi mkpwotse, ndzo uniterye, nami nchiona kukala Aamoni anakuzidi mkpwotse, nindakpwedza nikuterye. ¹² Kala sujaa, hukapigane chilume kpwa ajili ya atu ehu, na kpwa ajili ya midzi ya Mlungu wehu. Naye Mwenyezi Mlungu andahenda gara garigo manono kpwakpwe."

¹³ Joabu na anajeshi ariokala phamwenga naye ndio atanguliya kupigana na Aaramu, nao Aaramu achichimbira. ¹⁴ Aamoni ariphoona kukala Aaramu anachimbira, nao achimbira Abishai, achendainjira mo mudzini. Ndipho Joabu achiuya Jerusalemu kula vihani na Aamoni.

¹⁵ Aaramu ariphodziona kukala akashindwa ni Iziraeli, adzikusanya tsona. ¹⁶ Naye Hadadezeri wahuma akareherwe Aaramu ariokala ng'ambo ya muho Yufurati. Nao akpwedza Helamu, achilongozwa ni Shobaki mkpwulu wa jeshi ra Hadadezeri. ¹⁷ Daudi ariphoambirwa, wakusanya phamwenga Aiziraeli osi, achivuka muho

Joridani achiphiya hadi Helamu. Nao Aaramu adzipanga kupigana na Daudi, na achipigana naye,¹⁸ Aaramu achimbira Aiziraeli, naye Daudi achiolaga aphiriki a magari ga kuvwehwa ni farasi magana sabaa na anajeshi akuhumira farasi* elufu mirongo mine, na Shobaki, mkpwulu wa jeshi rao waolagirwa kuko.¹⁹ Afalume osi ariokala tsini ya Hadadezeri ariphodziona kukala akashindwa ni Iziraeli, alonda amani na Aiziraeli, nao achikala tsini yao. Ndipho Aaramu achiogophha kuterya tsona Aamoni.

11

Daudi na Bathisheba

¹ Mwaka wanjina uriphandoza,* hiphoto afalume atulukapho kuphiya vihani, Daudi wahuma Joabu, phamwenga na maofisaage na jeshi rosi ra Iziraeli. Wakpwendaangamiza Aamoni na jeshi richizangira mudzi wa Raba. Ela Daudi mwenye wasala Jerusalemu.

² Siku mwenga madzuwa ga dziloni, Daudi waunuka chitandani, achinyendeka-nyendeka dzulu ya paa ya dzumba ra chifalume. Ariphokala hiphoto dzulu ya paa[†] waona mchetu anaoga. Mchetu mwenye kala ni mnono takuna. ³ Naye Daudi wahuma mutu kpwendauza habari za hiye mchetu. Hiye mutu achedzamuamba, "Hiyu ni Bathisheba, mwana mchetu wa Eliamu,

* **10:18** 10:18 Tafusiri zanjina zinaamba anajeshi a kunyendeka na magulu. **11:1** 11:1 Nyakati 20:1 * **11:1** 11:1 Kulengana na kalenda ya chirero, muda uho kala ni mwezi wa hahu au wa ne. † **11:2** 11:2 Lola picha ya nyumba ya Chieburania; Mariko 2:4.

mkpwaza Uriya, yuya Muhiti.” ⁴ Ndipho Daudi achihuma ajumbe kpwendamuhala, achedza kpwa Daudi, na achilala naye; (mana yuya mchetu kala akamala sikuze za chichetu na ni swafi), chisha achimuuyiza kpwakpwe kaya. ⁵ Hiye mchetu wagbwira mimba na achimphirikira ujumbe Daudi achimuamba, “Mino nina mimba.”

⁶ Ndipho Daudi achihuma ujumbe kpwa Joabu achiamba, “Muambire Uriya, yuya Muhiti edze.” Naye Joabu achimuamba Uriya kpwa Daudi. ⁷ Uriya ariphofika, Daudi wamuuzza habari za Joabu, na anajeshi anjina a viphani, na viha vinaendereradze. ⁸ Chisha Daudi achimuambira Uriya, “Haya, tserera kpwako kaya, ukaoye na mcheo.”[‡] Phahi Uriya watuluka kula mo nyumbani mwa mfalume, naye mfalume achimuambira zawadi. ⁹ Ela Uriya walala mryangoni pha nyumba ya mfalume, phamwenga na arindzi a bwanawe, wala kayatserera kpwakpwe kaya. ¹⁰ Atu ariphomuambira Daudi kukala, Uriya kayatserera kpwakpwe kaya, Daudi achimuza Uriya, “Avi wee kala ucharoni? Mbona kukatserera kpwako kaya?” ¹¹ Naye Uriya achimuambira Daudi, “Sanduku ra Mlungu, Izraeli na Juda anakala mahemani, na bwana wangu Joabu, na anajeshi a bwana wangu akapiga kambi weruni. Dze, mino niphie kpwangu kaya, nkarye, ninwe na nkalale na mkpwazangu? Kpweli kabisa, kpwa kadiri uishivyo, mino sindahenda dzambo dza hiro.” ¹² Phahi Daudi achimuambira

[‡] **11:8** 11:8 Chieburania chinaamba ukasinge magulu.

Uriya, "Godza hiphä rero na muhondo chisha ndakuricha uphiye vyako." Phahi Uriya achis-agala Jerusalemu siku iyo na siku ya phiriye. ¹³ Naye Daudi wamualika, achirya na kunwa phamwenga naye hadi achimlevya. Ela wakati wa dziloni watuluka achendalala phamwenga na arindzi a bwanawewe wala kayatserera kpwakpwe kaya.

¹⁴ Ligundzure, Daudi wamuandikira Joabu baruwa achimupha Uriya aphiye nayo. ¹⁵ Ndani ya iyo baruwa waamba, "Muikeni Uriya msitari wa mbere wa atu phenye viha vikali, chisha ukani, mumriche, ili apigbwe afwe." ¹⁶ Phahi Joabu ariphokala akauzangira mudzi, wamuika Uriya phatu ariphomanya kukala phana maadui sujaa. ¹⁷ Atu a hinyo mudzi ariphotuluka kupigana na Joabu, anajeshi anjina a jeshi ra Daudi aolagbwa, na Uriya yuya Muhitii, kala ni mmwenga wao.

¹⁸ Ndipho Joabu achimphirikira Daudi habari zosi za viha; ¹⁹ achimlagiza yuya ariyemuhuma achiamba, "Uchimala kumupha mfalume habari zosi za viha, ²⁰ anaweza kutsukirwa sana, na akakuuza, 'Kpwa utu wani mriphokala munapigana mwausengerera mudzi hivyo? Dze, tamyamanya kukala andakulatsani kula ukutani? ²¹ Ariyemuolaga Abimeleki mwana wa Jerubeshethi[§] ni ani? Dze, siye mchetu ariyemt-suphira sago kula ukutani, achimuolaga hiko Thebesi? Kpwa utu wani mwausengerera ukuta

namuna hiyo?’ Achikuza hivyo ndiphо undaamba, ‘Mmwenga wa anajeshio chiyeolagbwa ni Uriya, yuya Muhiti.’ ”

²² Phahi yuya muhumwa waphiya, ariphofika wamuambira Daudi gosi arigohumwa ni Joabu.

²³ Yuya muhumwa achimuambira Daudi, “Hinyo atu ahushinda nguvu, achiutuluza kondze hiko weruni, ela huchiauyiza hadi ryangoni.

²⁴ Ndiphо atu a maha achilatsa anajeshio, kula dzulu ya ukuta. Anjina aho akafwa na Uriya yuya Muhiti ni mmmwenga wao.” ²⁵ Daudi achimuambira yuya muhumwa, “Muambire Joabu maneno higa, ‘Dzambo hiri risikutiye wasiwasi, mana upanga nkurya hiyu dza unavyorya yuya, zidini kushambuliya nyo mudzi mukauvundze-vundze.’ Mtiye moyo Joabu kpwa maneno higo.”

²⁶ Mkpwaza Uriya ariphosikira mlumewe akafwa, wamririra. ²⁷ Muda wa chiriro uriphosira, Daudi wahuma mutu akamrehe, achimtiya mwakpwe nyumbani, achikala mcchewe na achimuvyarira mwana. Ela dzambo hiro arirorihenda Daudi ramtsukiza Mwenyezi Mlungu.

12

Nathani anamdemurira Daudi

¹ Ndiphо Mwenyezi Mlungu achimuhuma Nathani aphiye kpwa Daudi. Ariphofika wamuamba, “Phakala na atu airi kpwenye mudzi

mmwenga, mmwenga wakala ni tajiri na wan-jina ni mchiya. ² Yuya tajiri kala ana mang'ondzi manji na ng'ombe nyinji. ³ Ela yuya mchiya kayakala na chitu, isiphokala mwati mdide wa ng'ondzi ambaye kala akamgula. Hiye mwati wamrera naye achikurira pho phakpwé phamwenga na anae. Kala nkumrisa chakury-ache, nkumnwesa na chikombeche, nkumlaza phakpwé magoni na kpwakpwé wakala ni dza mwana mchetu. ⁴ Siku mwenga yuya tajiri watsolokerwa ni mjeni. Naye badala ya kuhala ng'ondzire au ng'ombeye mwenye ili amtsindzire yuya mjeniwe ariyemtsolokera, wakpwendahala hiye mwati wa yuya mchiya, achimjitira mjeniwe.” ⁵ Phahi Daudi watsuk-izwa sana ni mutu hiye, achimuambira Nathani, “Naapa kpwa dzina ra Mwenyezi Mlungu ariye moyo, kukala hiye mutu ariyehenda dzambo hiri, anafwaha kufwa. ⁶ Tsona andamripa hiye mwana ng'ondzi kano ne, kpwa sababu wahenda dzambo hiri wala kayakala na mbazi.”

⁷ Ndipho Nathani achimuambira Daudi, “Uwe ndiwe hiye mutu. Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli anaamba hivi, ‘Nákumwagira ma-fuha ukale mfalume wa Iziraeli na nchikutivya kula mikononi mwa Sauli. ⁸ Nakupha nyumba ya bwanao na acee a mwako chifuwani, na nchikupha atu a Iziraeli na a Juda uatawale. Napho higo tagayakutosha, ningekpwenjereza zaidi. ⁹ Kpwa utu wani ukaribera neno ra Mwenyezi Mlungu kpwa kuhenda garigo mai phakpwé matsoni? Wamuolaga Uriya yuya Muhiti kpwa upanga, nawe wahala mchewe

uchimuhenda mcheo. Wamricha aolagbwe kpwa upanga wa Aamoni. ¹⁰ Sambi phahi, baazi ya atuo andaenderera kuolagbwa vihani, kpwa mana ukanibera na ukamuhala mkpwaza Uriya yuya Muhit, akale mcheo.' ¹¹ Mwenyezi Mlungu anaamba hivi, 'Nindakurehera uyi Kula kpwa atu a mwako nyumbani, nami ndaahala acheo kuno unalola, niaphe mutu ambaye u phephi naye, naye andalala nao ching'ang'a. ¹² Uwe wahenda dzambo hiro kpwa siri, ela mino ndarihenda mutsi, mbere ya Aiziraeli osi.' " ¹³ Daudi achimjibu Nathani achiamba, "Nikamkosera Mwenyezi Mlungu." Nathani naye achimuambira Daudi, "Mwenyezi Mlungu piya naye akakuusira dambiyo, kundafwa. ¹⁴ Ela, kpwa kukala kuhendako hendo hiri ukaapha aviha a Mwenyezi Mlungu nafwasi kulu ya kukufuru, mwana ndiyevyarirwa kpwa kpwelil andafwa." ¹⁵ Naye Nathani achiuka achiphiya kpwakpwe kaya.

Mwana wa Daudi anafwa

Phahi Mwenyezi Mlungu wamrehera ukongo yuya mwana ambaye mkpwaza Uriya wamvyarira Daudi naye achilumwa sana. ¹⁶ Daudi wamvoya Mlungu kpwa ajili ya hiye mwana. Wafunga, achiinjira ndani ya nyumba na achilala photsi usiku kucha. ¹⁷ Na atumishi avyere a nyumbaye akpwendaima phephi naye ili amrai aunuke kula hiphoto, ela kayakubali, wala kayarya chitu chochosi phamwenga nao.

¹⁸ Iriphofika siku ya sabaa, yuya mwana achifwa. Nao atumishi a Daudi aogopha sana kumuambira kukala mwana akafwa, kpwa mana aambirana, "Yuya mwana ariphokala achere moyo, swino wagomba naye ela kayahuphundza. Pho vino hundamuambiradze kukala mwana akafwa? Vivi huchimuamba, 'Ee mwanao akafwa,' anaweza kudzihenda utu uyi." ¹⁹ Ela Daudi ariphoona atumishie anagombekezana pokopoko, achimanya kukala mwana akafwa. Ndipho achiauza atumishie, "Dze, mwana akafwa?" Nao achimjibu achiamba, "Ee akafwa." ²⁰ Phahi Daudi waunuka kula hiphophotsi, achioga, achidzipaka mafuha, achigaluza nguwoze, achiinjira nyumbani mwa Mwenyezi Mlungu achiabudu. Chisha achiphiya kpwakpwe kaya, na aripholonda chakurya, waandazirwa achiryia.

²¹ Atumishie achimuza, "Mbona ukahenda hivi? Mwana ariphokala achere moyo wafunga na kumririra. Na vino akafwa, ukaunuka na kurya." ²² Achiajibu achiamba, "Mwana ariphokala moyo, nafunga na nchirira, kpwa mana náamba, 'Ni ani amanyaye? Mwenyezi Mlungu anaweza kunionera mbazi, mwana akaishi.' ²³ Ela vino akafwa, nfungire utu wani? Dze, naweza kumuuyiza moyo tsona? Siku mwenga mimi ndaphiya hiko ariko ela iye kandaniuyira tsona."

Selemani anavyalwa

²⁴ Chisha Daudi wamupha pore mchewe Bathisheba, achilala naye. Naye achivyala

mwana wa chilume achimuiha Selemani. Mwenyezi Mlungu wammendza,²⁵ hadi achihuma ujumbe kpwa nabii Nathani, naye achimuiha Jedidia,* kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu.

*Daudi anateka Raba
(1 Nyakati 20:1-3)*

²⁶ Naye Joabu waenderera kupigana na atu a Raba ya Aamoni, achiuhala mudzi wa chifalume. ²⁷ Chisha Joabu achihuma ajumbe aphiye kpwa Daudi kuamba, "Nkapigana na atu a Raba hadi nkahala chandzo chao cha madzi. ²⁸ Sambi phahi kusanya majeshi gachigosala, ukauzungire mudzi na kuuhala, sedze mino nkauhala, atu akanitogola kukala ndimi nriye uteka." ²⁹ Phahi Daudi wakusanya anajeshi achiphiya Raba, achipigana nao, achiuhala. ³⁰ Chisha achihala tadzi ya mfalume wao kula phakpwe chitswani. Uziho wa iyo tadzi kala ni kilo mirongo mihahu na ne[†] za zahabu, nayo yakala na mawe ga samani ndaniye, na achimvwika Daudi chitswani. Naye wahala zewe nyinji sana kula mo mudzini. ³¹ Atu ambao kala a himo waahala achiashurutisha kuhenda kazi za misumeno, sururu za vyuma na mbadzo za vyuma na kutengeza matofali. Hivyo ndivyo Daudi arivyoihenda midzi yosi ya Aamoni. Chisha Daudi wauya Jerusalemu na jeshire rosi.

* **12:25** 12:25 Manage ni amendzwaye ni Mwenyezi Mlungu.

† **12:30** 12:30 Chieburania talanta ya zahabu ni sawa na kilo 34.

13

Amunoni na Tamari

¹ Bada ya muda wa kukola, higa gahendeka: Abusalomu, mwana wa Daudi, kala ana mwanaao mchetu mnono, aihwaye Tamari, ambaye wamendzwa ni Amunoni, yekala piya ni mwana mlume wa Daudi yevyalwa ni mchetu wanjina. ² Amunoni kala anammendza sana Tamari hata achikala mkpwongo, mana hiyu msichana kala ni mwanamwali, nayo yakala ni vigumu Amunoni kumuhenda dzambo rorosi. ³ Ela Amunoni kala ana mseña aihwaye Jonadabu mwana wa Shimea, ambaye ni mwanaao wa Daudi. Hiye Jonadabu kala ni mutu mlachu sana. ⁴ Naye achimuza, “Uwe u mwana wa mfalume, mbona unaonda hivi siku bada ya siku na kutaki kuniambira chikuryacho?” Amunoni achimjibu achiamba, “Nammendza Tamari, mwanáo ndani mwenga na mwenehu Abusalomu.” ⁵ Jonadabu achimuambira, “Kadziambalaze mwako chitandani udzihende mkpwongo na sowe achedza kukulola, muambire, ‘Mruhusu mwenehu Tamari edze anijitire keki chache kuno nalola, chisha aniandazire.’ ” ⁶ Phahi Amunoni wadziambalaza, achidzihenda mkpwongo, na mfalume ariphokpwedzamlola, Amunoni achimuambira mfalume, “Mruhusu mwenehu Tamari edze anijitire keki chache kuno nalola, chisha aniandazire.”

⁷ Phahi Daudi wahuma ujumbe kpwa Tamari yekala pho kaya ya mfalume, kumuamba, “Phiya kpwa mwenenu Amunoni ukamjitire keki.” ⁸ Phahi Tamari waphiya nyumbani kpwa

mwanao Amunoni ambamo kala akadziambalaza. Wahala unga, achiukanda, achitengeza keki chache na achiziocha mbere za Amunoni.

⁹ Tamari wahala chikalango, achimuephurira pho mbereze ela Amunoni warema kurya achiamba, “Chila mutu naatuluke himu.” Phahi chila mmwenga achimutuluka.

¹⁰ Ndipho Amunoni achimuambira Tamari, “Nirehera hizo keki hiku chumbani, ili wedze unirise.” Naye Tamari achi-hala hizo keki arizozitengeza, achimphirikira mwanao Amunoni himo mwakpwe chumbani.

¹¹ Ela ye ariphomuphirikira phephi ili aryé, Amunoni wamgbwira, achimuambira, “Ndzo mwenehu ulale nami.”

¹² Naye achimjibu achiamba, “Hata! Hivyo sivyo mwenehu, usinigbwire kpwa nguvu, mana tagahendwa hivyo hipha Izraeli, kpwa hivyo usihende uzuzu huno.

¹³ Undanitiya waibu, ndamenyaphi myao? Nawe piya undakala dza mmwenga wa azuzu a Izraeli. Sambi phahi uwe henda hivi, kagombe na mfalume, kpwa mana kandakukahaza kunilola.”

¹⁴ Ela Amunoni warema kumphundza, na kpwa kukala kala ana nguvu kuriko Tamari, wamgbwira chinguvu, achimgbawukira.

¹⁵ Chisha Amunoni wamtsukirirwa Tamari na tsukizi nyinji sana. Kpwa kpweli tsukizi arizomtsukirirwa kala ni nyinji kuriko vira arivyommendza hiphó mwandzo. Amunoni achimuambira, “Unuka, uphiye vyako.”

¹⁶ Naye Tamari achimjibu achiamba, “Situluaka, kpwa kukala mabaya higa ga kunizola ni makulu kuriko gara uchigonihendera.” Ela Amunoni warema kumphundza.

¹⁷ Achimuiha mtu-

mishiwe achimuamba, "Mtuluze hiyu mchetu himu vi sambi, chisha ufunge mryango."

¹⁸ Ndipho hiye mtumishiwe achimtuluza Tamari kondze na achifunga mryango nyumaze. Tamari kala akavwala rinda ra mikono mire kpwa kukala hivyo ndivyo kala achivwala ana a chichetu a mfalume napho ni anamwali. ¹⁹ Naye Tamari achidzitiya ivu chitswani, rinda dzire arirokala akavwala achirikpwanyula na achidzibandika mikono ya chitswa achiudula ndiro kuno anaphiya vyakpwe.

²⁰ Abusalomu, mwanao ndani mwenga achimuza, "Dze, mwenenu Amunoni akakuhenda vii? Sambi phahi mwenehu hurira, hiye ni nduguyo, usiritiye moyoni dzambo hiro." Phahi Tamari wasagala hali ya macheye nyumbani mwa mwanao ndani mwenga, Abusalomu. ²¹ Mfalume Daudi ariphosikira maneno higo, wareya sana. ²² Ela Abusalomu kayagomba na Amunoni chitu chochosi, sio chii wala chinono, mana Abusalomu wammema Amunoni kpwa kugbwavukira mwanao Tamari.

Abusalomu anariphiza

²³ Bada ya miaka miiri mizima, Abusalomu kala ana atue a kukata nyoya mang'ondzige hiko Baali-Hasori phephi na mphaka wa Efuraimu naye waalika ana alume osi a mfalume.

²⁴ Abusalomu waphiya kpwa mfalume, achen-damuamba, "Mimi mtumishio ni phamwenga na atu a kukata nyoya mang'ondzi. Dze, mfalume phamwenga na atumishie anawenza kudziunga nami kusherekeya?" ²⁵ Mfalume achimjibu

achiamba, "Hata mwanangu, tauweza siswi hosi, sedze hukakala mzigo kpwako." Dzagbwe Abusalomu wamrai sana, mfalume kayakubali kuphiya, ela wam'bariki. ²⁶ Ndipho Abusalomu achiamba, "Napho kpwedza, mruhusu mwenehu Amunoni aphiye naswi." Ye mfalume achimuza, "Kpwa nini Amunoni?" ²⁷ Ela Abusalomu wamdinira hadi achimruhusu Amunoni na ana osi anjina a mfalume achiphiya naye.

²⁸ Abusalomu waamuru atumishie, achiambira, "Mloleni hiye Amunoni hata achikala akalewa uchi wa zabibu, nami nchikuambirani, 'Muolageni,' muolageni, msiogophe. Mimi ndimi nchiyekuamuruni. Kalani hodari, kalani na ujasiri." ²⁹ Phahi atumishi a Abusalomu amuhendera Amunoni dza arivyoamuru Abusalomu. Ndipho ana osi a mfalume aunuka, chila mutu achipanda nyumbuwe achichimbira.

³⁰ Aripokala achere njirani, angbwe-angbwe yamfikira Daudi kukala, Abusalomu akaolaga ana osi a mfalume, taphakasala hata mmwenga. ³¹ Ndipho mfalume waunuka, achikpwanyula nguwoze, achidzilaza photsi. Nao atumishie osi aim a phephi naye, na nguwo zao piya kala zikakpwanyulwa. ³² Ela Jonadabu mwana wa Shimea, mwanaao wa Daudi achiamba, "Bwana wangu asione kukala ana osi a chilume a mfalume akaolagbwa. Amunoni macheye ndiye achiyeolagbwa. Higa gahendaimwa ni Abusalomu hangu siku hira Amunoni ariphomgb-wavukira mwanaao Tamari. ³³ Phahi bwana wangu mfalume asiritiye neno hiri moyoni,

kuona kukala ana osi a chilume a mfalume akafwa mana ni Amunoni macheye achiyefwa.”

³⁴ Wakati hinyo Abusalomu kala akachimbira.

Phahi mrindzi waunula matsoge, achiona atu anji aredza na njira ilayo Horonaimu, uphande wa mwangoni. ³⁵ Ndipho Jonadabu achimuambira mfalume, “Lola, ana a mfalume akedza, dza vyo mimi mtumishio nchivyogomba, ndivyo ichivyokala.” ³⁶ Ariphomala kugomba tu, ana a mfalume achinjira, kuno anarira na raka ra dzulu. Mfalume naye warira na atumishie osi chiriro chikulu sana. ³⁷ Daudi wamririra mwanawe chila siku. Ela Abusalomu ye wachimbira, achiphiya kpwa Talimai mwana wa Amihudi, mfalume wa Geshuri. ³⁸ Iye wachimbirira hiko, achendasagala kpwa muda wa miaka mi-hahu. ³⁹ Bada ya moyowe kuhurira kuhusu chifo cha Amunoni, mfalume Daudi waaza kumuona Abusalomu.

14

Abusalomu anauya Jerusalemu

¹ Joabu mwana wa Seruya wamanya kukala mfalume kala anamuaza Abusalomu. ² Achihuma mutu aphiye Tekoa, akamrehe mchetu mwenye achili, achedzamuamba, “Dzhende u mutu mwenye chiriro, ukavwale nguwo za mfwererwa, wala usidzipake mafuha, ela uigane na mchetu ariye na chiriro cha siku nyinji kpwa ajili ya kufwererwa, ³ chisha uinjire kpwa mfalume ukamuambire maneno

ndigokuambira." Hiphо Joabu achimuambira ye mchetu vira arivyokala analonda agombe.

⁴ Naye yuya mchetu wa Tekoa ariphomsengerera mfalume kpwa agombe naye, wazama hadi chilangu chichiguta photsi kulavya ishima achiamba, "Niterya, ee mfalume." ⁵ Mfalume achimuza, "Una shida yani?" Naye achimjibu achiamba, "Lola, mimi ni gungu. Mlume wangu wafwa, ⁶ nami mtumishio kala nina ana airi a chilume, nao aheha hiko weruni wala takuyakala na mutu wa kuakanya. Mmwenga achimpiga myawe, achimuлага. ⁷ Pho lola, mryango wosi unaniunukira mimi mtumishio, ananiamba, 'Mrehe yuya ariyempiga nduguye, ili naswi humuolage kpwa ajili ya kumuolaga nduguye, hata dzagbwе hundaangamiza mrisi piya.' Achihenda vivyo andakala akazimya kala rangu richirosala, asimrichire mlume wangu dzina wala ndiyesala usoni pha tsi."

⁸ Mfalume achimuambira hiye mchetu, "Uya kpwako kaya nami ndalagiza kuhusu lauro."

⁹ Ndiphо hiye mchetu wa Tekoa achimuambira mfalume, "Uyi huno naukale dzulu yangu, ee bwana wangu mfalume, na dzulu ya atu a phehu kaya, wala kosa naristikale kpwa mfalume na kpwa chihiche cha utawala." ¹⁰ Mfalume achiamba, "Yeyesi alondaye kuambira neno, mrehe kpwangу, naye kandakuyuga tsona."

¹¹ Hiye mchetu waamba, "Ee mfalume, niapira kpwa Mwenyezi Mlungu, Mlunguo, iye alondaye kuriphiza chisasi cha milatso asizidi kubananga, sedze mwanangu akaangamizwa." Naye mfalume achiamba, "Naapa kpwa dzina ra

Mwenyezi Mlungu ariye moyo, taphandagbw
photsi hata lidzere ra mwanaao.” ¹² Iye mchetu
achiamba, “Bwana wangu mfalume, niruhusu
mimi mtumishio nigombe neno mwenga zaidi.”
Mfalume achiamba, “Haya gomba.” ¹³ Mchetu
achiamba, “Mbona phahi ukaapangira mai dza
higo atu a Mlungu? Kpwa mana neno hiri
achirorigomba mfalume rinamtiya makosani,
kpwa kukala mfalume kamuuyiza kpwao yuya
mwanawe ariyechimbira. ¹⁴ Kpwa kpweli
swiswi hosi lazima hundafwa, naswi hu dza
madzi garigomwagika photsi, gasigowezekana
kuzoleka tsona. Ela Mlungu kausa uhai wa
mutu, badalaye iye nkutengeza njira ili iye
ariyezolwa asienderere kukala kure naye. ¹⁵ Hivi
sambi nkedzagomba neno hiri kpwa bwana
wangu mfalume, kpwa sababu atu akaniogofy-
era. Nami mtumishio nkaaza mwangu moy-
oni anaamba, ‘Niyagomba na mfalume chahi
andanihendera haja yangu mimi mtumishiwe.
¹⁶ Kpwa kukala mfalume andasikira aniokole
kula mkpwononi mwa yuya mutu alondaye
kunibananga mimi na mwanangu ili ahuuse
kpwenye yo tsi ambayo Mlungu wahupha huim-
iliiki.’ ¹⁷ Ndipho mimi mtumishio nchiona, ‘Neno
ra bwana wangu mfalume rindaoyeza nafsi
yangu,’ mana uwe u dza malaika wa Mlungu
ambaye anaweza kumanya garigo manono na
garigo mai. Naye Mwenyezi Mlungu, Mlunguo
na akale phamwenga nawe.”

¹⁸ Ndipho mfalume achimjibu hiye mchetu

achimuamba, "Nalonda nikuuze swalí nawe usinifwitse hata neno." Naye mchetu achiamba, "Bwana wangu mfalume na aniuze." ¹⁹ Mfalume achiamba, "Dze, mambo higa gosi, kukahendahumwa ni Joabu?" Hiye mchetu wamjibu achimuamba, "Kpwa kpweli, bwana wangu mfalume, ukagomba kpweli mana mtumishio Joabu ndiye achiyenilagiza nedze nigombe maneno higa gosi. ²⁰ Iye akagahenda higa ili kubadili hino hali irivyo hipha sambi. Nawé bwana wangu una ikima dza malaika wa Mlungu hata unamanya mambo gosi gahendekago kpwenye tsi."

²¹ Badaye mfalume achimuambira Joabu, "Ndipho nikakata shauri kuhusu dzambo hiri, phiya ukamuuhale hiye barobaro Abusalomu umuuyize." ²² Naye Joabu wazama hadi chilanguche chichiguta photsi kumupha mfalume ishima na kumbariki achiamba, "Rero mino mtumishio nkamanya kukala ukankubali, bwana wangu mfalume, kpwa kukala mfalume ukantitimizira haja yangu." ²³ Phahi Joabu waunuka achiphiya hadi Geshuri, achimuuyiza Abusalomu Jerusalemu. ²⁴ Naye mfalume achiamba, "Hiye naaishi kanda mwakpwe nyumbani, husionane." Phahi Abusalomu waishi mwakpwe nyumbani, kayamuona mfalume.

Daudi anamswamehe Abusalomu

²⁵ Phahi kahi ya Izraeli yosi takuyakala na mutu hata mmwenga ariyetogolwa kpwa unono dza hiye Abusalomu. Kayakala na ila kula lihosini hadi nyayoni. ²⁶ Chila ariphonyola

nyere za chitswache, (mana kala achinyola chila mwisho wa mwaka, kpwa sababu nyere zinamremerera), azipimapho hizo nyereze kala nkuphaha uziho wa zaidi ya kilo mbiri kpwa vipimo vya chifalume. ²⁷ Chisha Abusalomu wavyarirwa ana ahahu a chilume na mchetu mmwenga, ambaye waihwa Tamari, naye kala ni mchetu yekala na sura nono.

²⁸ Abusalomu wasagala miaka miiri mizima hiko Jerusalemu, bila kuonana uso kpwa uso na mfalume. ²⁹ Chisha Abusalomu achihuma akahirwe Joabu, ili amphirike kpwa mfalume, ela Joabu warema kuphiya. Achihuma tsona kano ya phiri, ela achirema kuphiya. ³⁰ Ndipho Abusalomu achiambira atumishie, “Lolani! Munda wa Joabu u phephi na munda wangu, naye ana shayiri hiko. Mwimwi phiyani mkazitiye moho.” Phahi atumishi a Abusalomu achen-dautiya moho hinyo munda. ³¹ Ndipho Joabu achiuka, achiphiya nyumbani kpwa Abusalomu achendamuza “Mbona atumishio akautiya moho munda wangu?” ³² Abusalomu achimjibu Joabu achiamba, “Lola, náhuma ujumbe kpwako kukuamba, ‘Ndzo hipha ili nikuhume kpwa mfalume ukamuuze, “Mbona waniuyiza kula Geshuri? Ingekala bora kp-wangu kama ningesala kuko hiko hadi rero.”’ Sambi phahi, niruhusu nikamuone mfalume, na ichikala nina kosa rorosi phahi na aniolage.” ³³ Phahi Joabu waphiya kpwa mfalume kp-wendamuambira dzambo hiro. Naye mfalume wahuma Abusalomu arehwe. Ariphofika, Abusalomu achizama hadi chilanguche chichiguta

photsi mbere za mfalume; naye mfalume achimdonera.

15

Abusalomu anapanga njama mbii

¹ Bada ya higo, Abusalomu wadziikira tayari gari ra kuvwehwa ni farasi, farasi na atu mirongo mitsano azolao mbereze. ² Abusalomu kala achiunuka ligundzu chiti na kuima kanda ya njira iphiyayo ryango ra mudzi. Ichikala mutu yeyesi ariyekala na neno ambaro kala rifike kpwa mfalume ili kuriamula, Abusalomu kala achimuiha mutu hiye na kumuza, "Ula mudzi uphi we?" Ye mutu angemjibu kpwa kumuambira mbari mwenga ya Iziraeli. ³ Hiye Abusalomu nkumuamba, "Lola, manenogo ni maneno ga haki na ga sawa, ela taphana mutu achiyelagizwa ni mfalume kukuphundza." ⁴ Chisha Abusalomu angeenjereza kuamba, "Kama mino ningeikpwa kukala muamuli wa tsi hino, phahi chila mutu mwentye neno au kondo angekpwedza kpwangu, nami ningemupha hakiye!" ⁵ Chisha mutu yeyesi ariphomsengerera ili alavye ishima mbereze, ye nkugolosa mkpwonowe, akamgbwira na kumdonera. ⁶ Hivyo ndivyo Abusalomu arivyoahendera Aiziraeli osi, ariophiya kpwa mfalume ili ahewe haki, na hivyo ndivyo Abusalomu arivyovutiya atu a Iziraeli akale uphandewe.

⁷ Urihofika mwisho wa mwaka wa ne, Abusalomu wamuambira mfalume, "Navoya uniruhusu niphie Heburoni nikause naziri

yangu, nriyomuikira Mwenyezi Mlungu. ⁸ Mana mino mtumishio naika naziri hiphoniriphokala nasagala Geshuri hiko Aramu, nchiamba, ‘Napho Mwenyezi Mlungu andaniuyiza Jerusalemu chikpweli-kpweli, ndipho nami nindamuabudu ko Heburoni.’ ” ⁹ Naye mfalume achimuambira, “Phiya kpwa amani.” Phahi waunuka, achiphiya Heburoni.

¹⁰ Ela Abusalomu wahuma ahumwa chisiri-siri kpwa mbari zosi za Izraeli kuamba, “Mara tu mundiphosikira sauti ya gunda ambani, ‘Abusalomu anatawala hiko Heburoni.’ ” ¹¹ Na atu magana mairi arioalikpwa atuluka Jerusalemu phamwenga na Abusalomu, achiphiya dza ajeni nao aphiya kuko na nia nono mana taamanyire chochosi kuhusu nyo mpango. ¹² Abusalomu ariphokala analavya sadaka, wahuma akaihwe Ahithofeli kula kpwakpwe kaya hiko mudzi wa Gilo. Iye kala ni mshauri wa Daudi. Njama yao yaenderera kukala na nguvu, mana atu ariokala phamwenga na Abusalomu azidi kukala anji.

Daudi anachimbira mudziwe

¹³ Mjumbe wamtsolokera Daudi achimuamba, “Miyo ya atu a Izraeli ikagbwirana na Abusalomu.” ¹⁴ Ndipho Daudi achiambira atumishie osi ariokala phamwenga naye hiko Jerusalemu, “Dzitayarisheni huchimbire au taphana mutu ndiyetiya kula mikononi mwa Abusalomu. Hendani wangbwi huukeni, sedze akedzahugbwira phapha na kuhurehera mai, na kuupiga mudzi huno kpwa upanga.” ¹⁵ Hinyo atumishi achimuambira mfalume, “Swino atumishio hutayari kuhenda rorosi ndiroamba uwe bwana

wehu mfalume." ¹⁶ Phahi watuluka na atu osi a mwakpwe nyumbani, achiricha anachetu kumi, ili atundze yo nyumba ya chifalume. ¹⁷ Hipho mfalume wauka na atu osi achimlunga, achendaima hiphо nyumba ya mwisho wa mudzi. ¹⁸ Atumishie osi atsupa phephi naye, Akerethi osi, Apelethi osi na hara Agathi magana sita ariokala akalungana naye kula Gathi nao piya achitsupa mbere za mfalume.

¹⁹ Ndipho mfalume achimuza Itai yuya Mgathi, "Mbона we nawe unaphiya phamwenga naswi? Uya, ukakale na mfalume muphya, mana uwe u mjeni, chisha wahendakpwedza kula kpwenu. ²⁰ Wahendakpwedza dzuzi-dzuzi tu, kpwa utu wani vino nikutangishe hiku na hiku nami mwenye hiphа simanya mphiyako? Uwe uya na ro jeshiro kula Gathi. Naye Mwenyezi Mlungu naakuonere mendzwaye isiyosika na akale muaminifu kpwako." ²¹ Ela Itai wamjibu mfalume achimuamba, "Naapa kpwa dzina ra Mwenyezi Mlungu ariye moyo, na kama bwana wangu mfalume aishivyo, phophosi bwana wangu mfalume undiphokala, ikale ni chifo au uzima, ndipho ndiphokala mtumishio." ²² Phahi Daudi achimuambira Itai, "Haya, phiya ukavuke." Itai, Mgathi achivuka na atue osi, na atu aho ariokala phamwenga nao. ²³ Na atu osi ariomuona mfalume na atue anatsupa, audula ndiro. Naye mfalume na atue achivuka Dete ra Kidironi, achigbwira njira ya weruni.

²⁴ Abiathari wakpwedza, Sadoki naye achedza phamwenga na Alawi osi, kuno anaritsukula

sanduku ra chilagane ra Mlungu. Chisha ro sanduku ra Mlungu arihula achiriika photsi hadi atu osi achisira kuutuluka hinyo mudzi. ²⁵ Ndipho mfalume achimuambira Sadoki, “Uyiza hiro sanduku ra Mlungu hiko mudzini. Nchipaha chibali kpwa Mwenyezi Mlungu andaniuyiza, nirione tsona sanduku hiri, na makaloge. ²⁶ Ela achiamba, ‘Simuhamira,’ phahi mino ni tayari anihende rorosi arionaro nnono kpwakpwe.” ²⁷ Mfalume piya wamuambira mlavyadzi-sadaka Sadoki, “Uwe u mutu wa kumanya mambo, hala mwanaao Ahimaazi na Jonathani mwana wa Abiathari muuye hiko mudzini kpwa amani. ²⁸ Lolani, mino nindagodza phenye vivuko vya jangbwani hadi ndiphophaha habari kula kp-wenu.” ²⁹ Phahi Sadoki na Abiathari arihalo hiro sanduku ra Mlungu achiriuyiza Jerusalemu na achisala kuko.

³⁰ Daudi wagbwira njira achiambuka Mwango wa Mizaituni. Wadzibwiningiza chitswa, achiambuka bila ya virahu kuno anarira. Na hinyo atu osi ariokala phamwenga naye adzibwiningiza vitswa vyao kuonyesa ana sonono, achiambuka kuno anarira. ³¹ Daudi achiambirwa kukala, “Ahithofeli ni mmwenga wa hinyo ariokuricha achigbwirana na Abusalomu.” Ndipho Daudi achiamba, “Ee Mwenyezi Mlungu, nakuvoya, urigaluze shauri ra Ahithofeli rikale ovyo.”

³² Daudi ariphofika chirere cha hinyo mwango, phatu ambapho atu nkuabudu Mlungu, Hushai wa mbari ya Ariki, wakpwedzamphokera kuno akakpwanyula kandzuye, chisha akadzimwa-

gira vumbi mwakpwe chitswani. ³³ Daudi achimuambira, “Uchiphiya phamwenga nami, undakala mzigo kpwangu. ³⁴ Ela uchiuya mudzini, na umuambire Abusalomu, ‘Mino ndakala mtumishio, ee mfalume; dza vyo nrivyokala mtumishi wa sowe hiphо kare, ndivyo ndivyokala mtumishio,’ ndipho undaweza kubananga ushauri wa Ahithofeli kpwa ajili yangu. ³⁵ Kama umanyavyo, alavyadzi-sadaka Sadoki na Abiathari, a hiko phamwenga nawe. Kpwa hivyo, chila neno ndirorisikira katika dzumba ra mfalume, undaambira. ³⁶ Ana aho airi, Ahimaazi mwana wa Sadoki na Jonathani mwana wa Abiathari a phamwenga nao hiko, namwi mundaahuma anirehere habari ya chila neno ndirorisikira.” ³⁷ Phahi Hushai mse-nangbwa wa Daudi wainjira Jerusalemu wakati Abusalomu ariphokala anatsoloka.

16

Siba anamphirikira Daudi chakurya

¹ Daudi ariphochitsupa hicho chirere cha mwango, wakutana na Siba mtumishi mkpwulu wa Mefiboshethi, ambaye kala ana punda airi. Hinyo punda kala akapakiya mikahе ya nganu magana mairi, magande gana mwenga ga zabibu za kuuma, matunda gana mwenga gavunwago wakati wa dzoho na chiriba cha uchi wa zabibu. ² Mfalume achimuza Siba, “Vino ni vya ani?” Siba achiamba, “Punda ni a kuapandiza atu a nyumba ya mfalume, mikahе

na matunda ni chakurya cha hinya anajeshi na uchi wa zabibu ni kpwa ajili ya kuaburudisha hinyo ndioremwa hiko jangbwani.”
3 Chisha mfalume achiuza, “Na ye mdzukulu wa bwanao a kuphi?” Siba achimuamba mfalume, “Asegere hiko Jerusalemu, mana anaririkana, ‘Rero atu a Izraeli andaniuyizira ufalume wa tsawe.’ ” **4** Ndipho mfalume achimuambira Siba, “Mali yosi yokala ya Mefiboshethi ndipho ni yako.” Siba achiamba, “Navumbama kukuishimu bwana wangu mfalume, nami navoya unikubali.”

Shimei anamlani mfalume Daudi

5 Mfalume Daudi ariphofika phephi na Bahurimu, kpwatuluka mutu wa mryango wa Sauli aihwaye Shimei mwana wa Gera, achilani kuno anatuluka kondze. **6** Chisha achimtsuphira mawe mfalume Daudi na maofisaage gosi, dzagbwe kala ana anajeshi na arindzi malumu uphandewe wa kulume na wa kumotso. **7** Hiye Shimei ariphokala analani waamba hivi, “Phauke! Phauke! We mutu wa kuolaga! Kuna mana tsetsetse!
8 Mwenyezi Mlungu akakuriphiza milatso yosi uriyomwaga ya atu a nyumba ya Sauli ambaye watawala badalaye, naye Mwenyezi Mlungu akamupha utawala mwanaao Abusalomu. Lola vino, urivyo tabuni kpwa kukala uwе u muolagadzi.” **9** Ndipho Abishai mwana wa Seruya, achimuza mfalume, “Kpwa utu wani rino diya ra kufwa rikulani we bwana

wangu mfalume? Niruhusu nivuke, nikamkate chitswa.” ¹⁰ Ela mfalume achimuamba, “Gano ganakuhusuni mwi ana a Seruya? Ichikala iye analani kpwa sababu Mwenyezi Mlungu akamuambira, ‘Mlani Daudi,’ ni ani phahi ndiyeuza, ‘Kpwa utu wani munahenda vino?’ ” ¹¹ Daudi achimuambira Abishai, na atumishie osi, “Hebu lolani, hiye mwanangu ariyetuluka mwangu chibiruni, analonda kunituluza roho, ingekala Mubenjamini hiyu? Richanani naye. Mricheni alani, kpwa sababu Mwenyezi Mlungu ndiye achiyemlagiza. ¹² Chahi Mwenyezi Mlungu andalola mai gachigoniphaha, naye andaniripha manono kpwa ajili ya lana ninayolaniwa rero.” ¹³ Phahi Daudi na atue aenderera kulunga yo njira. Shimei naye waenderera kunyendeka mchechemo wa hinyo mwango kulolana na Daudi kuno anamlani, anamtsuphira mawe na kumtefurira vumbi. ¹⁴ Naye mfalume na atue osi ariokala phamwenga naye atsoloka muho Joridani, akaremwa sana. Nao achioya phapho.

*Hushai na Ahithofeli
analavya mashauri*

¹⁵ Abusalomu na hinyo atu osi a Izraeli atsoloka Jerusalemu, naye Ahithofeli kala a phamwenga nao. ¹⁶ Ndipho Hushai, wa mbari ya Ariki, yuya msena wa Daudi ariphomtsolok-era Abusalomu, wamuamba, “Mfalume na aishi maisha mare! Mfalume na aishi maisha mare!” ¹⁷ Naye Abusalomu achimuza Hushai, “Dze, higa ndigo manono unagomuonyesa msenao? Mbona kuphihire naye?” ¹⁸ Hushai achimjibu

Abusalomu achiamba, "Hata sivyo hivyo. Yuya ambaye Mwenyezi Mlungu na atue na atu osi a Izraeli akamtsambula, ndiyе mino ndakala wakpwe, nami ndakala phamwenga naye.¹⁹ Na chisha, ni ani ambaye ni nimuhumikire? Dze, isikale mwana? Dza viratu nirivyohumikira sowe, ndivyo ndakuhumikira."

²⁰ Chisha Abusalomu achimuambira Ahithofeli, "Hebu huphe mashaurigo, huhendedze swino."²¹ Naye Ahithofeli achimuambira Abusalomu, "Uwe injira kpwa anachetu a sowe, ambao akaaricha ili atundze dzumba ra chifalume, ndiphо Aizraeli osi andamanya kukala ukamvula nguwo sowe na chila ariye phamwenga nawe andazidi kukuunga mkipwono."²² Phahi amchitira hema Abusalomu dzulu ya dari, naye achilala anachetu a ise mbere za Aizraeli osi.²³ Siku hizo mashauri arigolavya Ahithofeli gakala dza neno rilaro kpwa Mlungu. Hivyo ndivyo Daudi na Abusalomu arivyoishimu mashauri gosi ga Ahithofeli.

17

Hushai anamphuphiza Abusalomu

¹ Zaidi ya higo, Ahithofeli wamuambira Abusalomu, "Niruhusu nitsambule atu elufu kumi na mbiri, niphie nkamuendze Daudi usiku huno-huno,² nami ndamshambuliya wakati ndiphokala akaremwa na ni mnyonje. Ndamtishira na atu osi ario phamwenga naye andachimbira, nimuolage mfalume macheye,

³ na hinyo atu osi ndaauyiza kpwako. Chifo cha ye mutu umuendzaye chindasababisha osi akuuyire, nao atu osi andakala salama.” ⁴ Shauri hiri raafwahira Abusalomu na atumia osi a Izraeli.

⁵ Ndipho Abusalomu achiamba, “Muiheni Hushai kula mbari ya Ariki, naye piya husikire anagaphi ga kuhuambira.” ⁶ Hushai ariphokp-wedza kpwa Abusalomu, Abusalomu achimuambira gara ambago Ahithofeli kala akamuambira naye achiuza, “Dze, atu ahende kama achivyoshauri? Napho sivyo, gomba wako.”

⁷ Hushai achimuambira Abusalomu, “Shauri hiri achirorilavya Ahithofeli wakati huno siro nono.

⁸ Uwe unamanya kukala sowe na atue ni atu masujaa nao mwao miyoni ana utsungu dza dubu achiyefutwa anae hiko weruni. Chisha sowe ni mutu hodari wa viha, kandalala phamwenga na atue. ⁹ Hivi sambi akafwitswa pangoni au phatu phanjina. Ichikala andatanguliya kukushambuliya, chila mutu ndiyesikira andaamba, ‘Atu anji alunganaao na Abusalomu akaolagbwa.’ ¹⁰ Phahi hata iye ariye sujaa, mwenye moyo dza wa simba, andavudzala kpwa wuoga kabisa, mana Izraeli osi anamanya kukala sowe na atu ario phamwenga naye piya ni masujaa. ¹¹ Kpwa hivyo mashauri gangu ni higa: Aizraeli osi kula Dani hadi Beeri-Sheba akusanyike kpwa unji dza mtsanga wa pwani na uwe mwenye ualongoze vihani.

¹² Hivyo hundamushambuliya phatu phophosi ndiphomuona, naswi hundamgbwerera dza manena gagbwavyo dzulu ya tsi. Iye phamwenga na atue osi tahundaaricha moyo

hata mmwenga. ¹³ Ichikala akadzitiya mudzi wowosi, phahi Izraeli osi andareha kowa kpwa hinyo mudzi, naswi hundaumweha hadi deteni, wala takundaonekana hata dziwere mwenga dide.” ¹⁴ Naye Abusalomu na atu osi a Izraeli achiamba, “Ushauri wa Hushai ni mnono kuriko ushauri wa Ahithofeli.” Kpwa mana Mwenyezi Mlungu kala wakusudiya kurivundza shauri nono ra Ahithofeli ili amrehere Abusalomu mashaka.

Daudi anamanyiswa na kutsama

¹⁵ Ndipho Hushai achiasemurira alavyadzisadaka Sadoki na Abiathari gara ambago Ahithofeli kala akamshauri Abusalomu na atumia a Izraeli na nyu ushauri ambao iye mwenye kala akalavya. ¹⁶ Alafu achiamba, “Sambi phahi phirikani habari upesi mkamuambire Daudi kukala, ‘Usiku huno msilale phephi na vivuko vya jangbwani, ela kpwa vyovyosi vukani sedze mfalume na atu osi ario nao akaolagbwa.’ ” ¹⁷ Phahi Jonathani na Ahimaazi kala achigodza hiko Eni-Rogeli na mtumishi mmwenga wa chichetu kala achiphiya na kuapha habari nao akaphiya kumuambira mfalume Daudi, mana aho kala ni asionekane ainjirapho mudzini. ¹⁸ Ela barobaro mmwenga waaona, naye achimuambira Abusalomu. Phahi osi airi ahenda wangbwi achiuka. Aphiya hadi Bahurimu, nyumbani kpwa mutu ariyekala na chisima phakpwe muhalani, achiinjira mo chisimani. ¹⁹ Na mchewe achihala chifwiniko achichibwiningiza hicho chisima na achianiika mtsere uchiophondwa dzuluye wala dzambo

hiro tariyamanyikana. ²⁰ Nao atumishi a Abusalomu ariphomfikira yuya mchetu pho nyumbani achimuza, "Ahimaazi na Jonathani akuphi?" Yuya mchetu achiaambira, "Akavuka chidzuho cha madzi." Phahi ariphoaendza na asiaone, auya Jerusalemu.

²¹ Ariphokala akauka, hinyo atu atuluka himo chisimani, achiphiya kpwa mfalume Daudi, achimsemurira mpango wosi wa Ahithofeli kumuhusu chisha achimuamba avuke muho wangbwi. ²² Ndipho Daudi na atu osi ariokala phamwenga naye aunuka, achivuka Joridani. Kuriphocha taphayakala na hata mmwenga wao ambaye kayavuka.

²³ Naye Ahithofeli ariphoona kukala mashaurige tagakalungbwa, wapanda pundawe achiuka, achiphiya kpvakpwe kaya hiko kpwao mudzini. Bada ya kuika sawa mambo ga mwakpwe nyumbani, wadzisongola na achizikpwa phao vikurani.

²⁴ Daudi kala akaphiya Mahanaimu. Naye Abusalomu phamwenga na atu osi a Iziraeli kala avuka Joridani. ²⁵ Abusalomu kala akamtsambula Amasa akale mkpwulu wa jeshi badala ya Joabu. Hiye Amasa kala ni mwana wa mutu aihwaye Ithira, Muisimaili, ariyelóla Abigaili mwana mchetu wa Nahashi, mwanaao mchetu wa Seruya, nine wa Joabu. ²⁶ Iziraeli na Abusalomu achita kambi hiko tsi ya Giliadi.

²⁷ Daudi ariphofika Mahanaimu, Shobi mwana wa Nahashi kula Raba, Muamoni, Makiri mwana wa Amieli kula Lo-Debari na Barizilai, Mgiliadi kula Rogelimu, ²⁸ areha

tandiko, mabakuli, nyungu, nganu, shayiri, unga, ndodore, maragbwe, dengu,²⁹ asali, siagi, mang'ondzi na mafuha ga ng'ombe, ili Daudi na atu ariokala phamwenga naye aphahe kurya. Kpwa mana aamba, "Atu hinyo ana ndzala, chisha akaremwa na chiru hiko jangbwani."

18

Chifo cha Abusalomu

¹ Chisha Daudi wakusanya atu ariokala nao achitsambula akulu a vikosi vya anajeshi elufu-elufu na akulu a vikosi vya anajeshi gana-gana. ² Phahi Daudi waaganya hinyo atu vikosi vihahu, achiahuma vihani. Chikosi chimwenga tsini ya Joabu, cha phiri tsini ya Abishai mwana wa Seruya mwanaao wa Joabu na cha hahu tsini ya Itai, Mgathi. Mfalume achiambira vikosivye, "Kpwa kpweli mimi mwenye ndaphiya phamwenga namwi." ³ Ela atu achiamba, "Uwe usiphiye, kpwa mana huchilazimika kuchimbira, taandahuona siswi kukala chitu. Au nusu yehu huchifwa, taandahuona kukala chitu. Ela uwe u wa samani dza atu elufu kumi katika swiswi, kpwa hivyo ni baha ukale tayari kuhurehera msada kula mudzini." ⁴ Mfalume achiambira, "Mgaonago manono mwenu matsoni ndigo ndagahenda." Phahi mfalume achiima kanda ya ryango na hinyo atu achituluka kpwa makundi ga magana na maelufu. ⁵ Chisha mfalume achiamburu Joabu, Abishai na Itai achiamba, "Kalani a pole kpwa ye barobaro Abusalomu kpwa ajili

yangu." Na anajeshi osi achisikira pho mfalume ariphoalagiza akulu osi kuhusu Abusalomu.

⁶ Hiphо majeshi gatuluka kuphiya weruni ili kupigana na Izraeli, navyo viha vyakala ndani ya tsaka ra Efuraimu.* ⁷ Jeshi ra Izraeli rashindwa ni majeshi ga Daudi, nako siku iyo kuchikala na mafwa manji, atu aphahao elufu mirongo miiri aolagbwa. ⁸ Viha vyagota tsaka rosi, na arioifwa mo tsakani siku iyo akala anji kuriko hara arioolagbwa na upanga.

⁹ Na Abusalomu achikutana na anajeshi anjina a Daudi. Hiye Abusalomu kala anaphirika nyumbu naye watsupa tsini ya panda ndziho za mwaloni mkpwulu ndiphо chitswache chichigama kpwenye hinyo mwaloni, achirichwa analewalewa na yuya nyumbu ariyekala akampanda achiphiya vyakpwe.

¹⁰ Phahi mutu mmwenga ariphoona higo waphiya kpwa Joabu achendamuambira, "Mino nkamuona Abusalomu analewalewa dzulu ya muhi wa mwaloni." ¹¹ Naye Joabu achimuza hiye mutu ariyemupha hiso habari, "Dze, we ukamuona? Mbona phahi kukamuolaga phapho hiphо? Mino ningekupha vipande kumi vyा feza na mkanda." ¹² Ela yuya mutu achimjibu Joabu achiamba, "Hata kala che uknipha vipande elufu vyा feza, mino che sindagolosa mkpwono wangu vivyo kuolaga mwana wa mfalume. Kpwa mana násikira mwenye mfalume ariphokulagizani,

* **18:6** 18:6 Tsaka hiri kala ri kahi-kahi ya mudzi wa Mahanaimu na muho Joridani.

uwe, Abishai na Itai achiamba, ‘Manyirirani sana mutu yeyesi asimzuru hiye barobaro Abusalomu.’¹³ Na chisha, kama ningemkosera kpwa kumuolaga, mfalume angemanya na uwe mwenye kungenikanira.”¹⁴ Ndipho Joabu achiamba, “Siweza kuangamiza wakati dla huno na uwe.” Achihala mafumo mahahu mwakpwe mkpwononi naye achimdunga Abusalomu moyoni, ariphokala achere moyo anallewalewa dzulu ya mwaloni.¹⁵ Alafu barobaro kumi akumtsukurira silaha Joabu amzunguluka Abusalomu, achimpiga hadi achimuolaga.

¹⁶ Chisha Joabu wapiga gunda, navyo vikosi vyosi vichiuya kula kualunga Izraeli, mana Joabu waazuwiya. ¹⁷ Nao amuhala Abusalomu achimtsupha ndani ya dibwa kulu mura tsakani na dzuluze achimuikira tsulu kulu sana ya mawe, chisha Izraeli osi achimbira chila mutu kpwakpwe kaya. ¹⁸ Hiye Abusalomu ariphokala a moyo kala akahala na kudzidzengera iyo nguzo iriyo Dete ra Mfalume, kpwa mana waamba, “Mino sina mwana wa kuika dzina rangu.” Nayiwayiiha kpwa dzinare mwenye ndiyo mana inaihwa chinara cha Abusalomu hadi rero.

¹⁹ Phahi Ahimaazi mwana wa Sadoki achiamba, “Niruhusu nizole nimphirikire mfalume habari kuhusu vira Mwenyezi Mlungu achivyomtivya kula mikononi mwa avihae.”²⁰ Joabu achimjibu achiamba, “Uwe siwe ndiyephirika habari rero, undaphirika siku zanjina ela rero kundaphirika kpwa sababu mwana wa mfalume akafwa.”²¹ Ndipho Joabu achimuambira Mkushi mmwenga, “Phiya ukamuambire mfalume higo

uchigogaona.” Hiye Mkushi wamzamira Joabu na achizola. ²² Ndipho Ahimaazi achimuambira Joabu kano ya phiri, “Nakuhendeke vira ndiv-yokala ela niphya ruhusa nimirunge ye Mkushi.” Naye Joabu achiamba, “Kpwa nini uphirike uwe hiso habari? Kundaphaha zawadi yoyosi.” ²³ Achiamba, “Nakuhendeke hiro ritakaro kala, ela naphiya.” Achimuamba, “Haya phiya.” Ndipho Ahimaazi achizola na njira ya tsi ya kugbwa, achimtsupa yuya Mkushi.

²⁴ Phahi Daudi kala asegere kahi-kahi ya ryango ra kondze na ryango ra ndani, mrindzi achipanda nyo ukuta hadi dzulu ya paa ra ro ryango. Aripounula matso waona mutu aredza macheye mairo. ²⁵ Mrindzi achikota kululu kumuambira mfalume. Naye mfalume achiamba, “Napho a macheye, ana habari nono.” Naye hiye mutu wazidi kusengera phephi. ²⁶ Chisha hiye mrindzi achiona mutu wanjina aredza mairo, achimuha mrindzi wa mryango achimuamba, “Naona mutu wanjina aredza mairo macheye.” Mfalume achiamba, “Hiyu naye piya lazima anareha habari nono.” ²⁷ Na hiye mrindzi achiamba, “Nionavyo mimi mairo ga yuya wa kpwandza ni kama ga Ahimaazi mwana wa Sadoki.” Naye mfalume achiamba, “Iye ni mutu mnono, aredza na habari nono.” ²⁸ Ahimaazi wagomba na raka ra dzulu, achimuambira mfalume, “Chila chitu chikaphiyato.” Achidzibwaga chimabumabu mbere za mfalume achiamba, “Naatogolwe Mwenyezi Mlungu, Mlunguo, achiyekupha ushindi wa atu ariokala anakuasi, bwana wangu mfalume.”

²⁹ Mfalume achiuza, “Dze, ye barobaro Abusalomu a salama?” Ahimaazi wamjibu achiamba, “Joabu achiphomuhuma mtumishi wa mfalume, mino mtumishio, nkaona atu anahangaika sana, ela sikamanya sababuye.” ³⁰ Naye mfalume achiamba, “Kala kanda uime hipha.” Wasengerera kanda, achiima.

³¹ Ndipho hiye Mkushi achitsoloka, naye achiamba, “Nkakurehera habari nono bwana wangu mfalume. Rero Mwenyezi Mlungu akakutivya kula kpwa hinyo osi ariounuka kupigana nawe.” ³² Naye mfalume achimuza hiye Mkushi, “Dze, ye barobaro Abusalomu a salama?” Hiye Mkushi achimjibu achiamba, “Aviha a bwana wangu mfalume, na osi aunukao ili akudhuru na akale dza arivyo hiye barobaro.”

³³ Mfalume wakakama sana, achipanda dzulu, achiinjira chumba chirichokala dzulu ya ryango kuno anarira. Aripokala anaphiya waamba, “Mwanangu Abusalomu! Ee mwanangu! Mwanangu Abusalomu! Baha kala nkafwa mimi kuriko uwe, Abusalomu, ee mwanangu, ee mwanangu!”

19

Joabu anamdemurira Daudi

¹ Chisha Joabu waambirwa, “Mfalume anarira na kusononeka kpwa ajili ya Abusalomu.” ² Na siku iyo raha ya ushindi ichigaluka kukala chiriro kpwa chila mutu, mana anajeshi asikira kukala, “Mfalume anasononekera mwanawe.” ³ Atu achiinjira mudzini kudzifwitsa-fwitsa siku

yo dza vira atu aonavyo waibu hiphō achimbirapho vihani. ⁴ Mfalume achidzibwiningiza uso na achirira kpwa raka ra dzulu achiamba, “Mwanangu Abusalomu, Abusalomu mwanangu, mwanangu!”

⁵ Phahi Joabu wainjira mo chumbani arimokala mfalume, achendamuamba, “Uwe rero ukaabisha anajeshi osi achiokutivya we mwenye, anao alume na achetu,acheo na anachetuo. ⁶ Unaamendza hara akumena na kumera hara akumendzao. Mana rero ukahuonyesa wazi kukala akulu a majeshi na anajeshtio si chitu kpwako. Rero nkamanya kukala Abusalomu angekala achere moyo na swiswi hosi kama hukafwa, kpwako ingekala sawa. ⁷ Sambi phahi, unuka utuluke kondze ukagombe na anajeshtio maneno ga kuatiya moyo, mana mino naapa kpwa Mwenyezi Mlungu, usiphotuluka, usiku huno taphana hata mutu mmwenga ndiyesala phamwenga nawe. Na mambo higa gandakala mai sana kpwako kuriko mai gosi garigokuphaha hangu uvulanao hadi rero.” ⁸ Ndipho mfalume achiunuka, achendasagala ryangoni. Atu aambirwa kukala mfalume asegere ryangoni, nao osi akusanyika mbere za mfalume.

Daudi anauya Jerusalemu

Hiphō Aizraeli osi ariphokala akachimbira chila mutu kpwakpwe kaya, ⁹ ajibizana katika mbari zosi za Izraeli achiamba, “Mfalume wahutuluza mikononi mwa Afilisti na aviha ehu anjina, pho vino akachimbira tsiyi kpwa sababu ya Abusalomu. ¹⁰ Hiye Abusalomu, huriye

mmwagira mafuha ili akale mtawala wehu akafwa vihani. Pho mbona mwino tamgomba neno rorosi ra kumuuyiza tsona mfalume?”

¹¹ Mfalume Daudi ariphosikira maneno higo hiko arikokala anasagala, wahuma ujumbe kpwa alavyadzi-sadaka Sadoki na Abiathari achiaambira, “Kagombeni na atumia a Juda muauze, ‘Kpwa utu wani mwino mkale a mwisho kumuuyiza mfalume kpwapwe kaya? Gosi gagombwago ni Aizraeli gakanifikira mimi mfalume. ¹² Mwimwi mu abari angu, mbona phahi munakala a mwisho kumuuyiza tsona mfalume?’ ¹³ Chisha piya mkamuambre Amasa, ‘Dze, we siwe mdugu wangu? Naapa kpwa Mwenyezi Mlungu kukala uwe nkakuika mkipwulu wa jeshi rangu badala ya Joabu.’ ” ¹⁴ Phahi maneno higo ga Daudi gauyiza phamwenga atu osi a Juda, nao achikala chitu chimwenga, ndipho achihuma ujumbe kpwa mfalume kpwendamuamba, “Uya na anajeshio osi.” ¹⁵ Hivyo mfalume achiuya hadi muho Joridani. Nao atu a Juda akpwedza Giligali kpwendamphokera mfalume na kumvusa Joridani.

¹⁶ Shimei mwana wa Gera, M’benjamini, kula Bahurimu wahenda wangbwi wa kutserera phamwenga na atu a Juda ili akutane na mfalume Daudi. ¹⁷ Na hiye Shimei waphiya phamwenga na atu elufu a Benjamini. Siba, mtumishi wa nyumba ya Sauli piya naye waphiya na hinyo anae kumi na tsano na atumishie mirongo miiri kuvuka Joridani kabila ya

mfalume. ¹⁸ Avuka ili akaaterye atu a nyumba ya mfalume kuvuka na kumuhendera mfalume gosi arigolonda. Wakati mfalume ariphokala analonda kuvuka Jordani, Shimei mwana wa Gera wakpwedzamzamira. ¹⁹ Achimuambira mfalume, "Bwana wangu navoya usinihesabu kukala ni mkpwosa wala usigatambukire gara nirigohenda siku hira uriphotuluka Jerusalemu. ²⁰ Mino namanya kukala nákosa, ndio mana rero nkakala wa kpwandza wa mbari* zanjina za Izraeli kpwedzakutana na bwana wangu mfalume." ²¹ Abishai mwana wa Seruya wamjibu achiamba, "Dze, Shimei asi-olagbwe kpwa kumlani mpakpwa mafuha wa Mwenyezi Mlungu?" ²² Ela Daudi achiamba, "Ganakuhusuni mwi ana a Seruya? Mbona mnalonda mkale aviha angu rero? Rero siyo siku ya kuolaga mutu yeyesi hiphä Izraeli. Namanya kpwa hakika kukala rero nkakala tsona mfalume wa Izraeli." ²³ Chisha mfalume achimuapira Shimei achimuambira, "Uwe kundafwa bii."

²⁴ Chisha Mefiboshethi mdzukulu wa Sauli, achitserera ili akutane na mfalume. Hangu siku ariphouka mfalume hadi siku ariyouya salama, Mefiboshethi kala kaatire kombe za maguluni, kayadira masharubu wala kufula nguwoze. ²⁵ Phahi ariphofika kula Jerusalemu kumphokera mfalume, mfalume wamuuzza, "Mefiboshethi, mbona kuyaphiya phamwenga nami?" ²⁶ Naye wamjibu, "Bwana

* **19:20** 19:20 Chieburania chinaamba nyumba ya Yusufu.
19:24 19:24 2 Samueli 9:1-13; 16:1-4

wangu mfalume, mtumishi wangu wanisalata. Kpwa kukala mino namuambira, ‘Niandikira punda nipande ili niphkiye phamwenga na mfalume.’ Mana kama umanyavyo mino nchiswere. ²⁷ Naye waniochera ngulu kpwa bwana wangu mfalume. Ela uwe u dza malaika wa Mlungu, kpwa hivyo henda uonavyo ni sawa. ²⁸ Kpwa mana atu osi a nyumba ya baba anafwaha kuolagbwa ni uwe bwana wangu. Ela ukanihenda mmmwenga wa hinyo aryao phamwenga na uwe. Pho vino nina haki yani ya kumririra mfalume zaidi?” ²⁹ Phahi mfalume achimuambira, “Taina haja uenderere kuniambira mambo higo. Mino naamula, uwe na Siba muiganye iyo minda ya Sauli.” ³⁰ Naye Mefiboshethi achimuambira mfalume, “Mrichire Siba minda yosi, mino nkatosheka vira bwana wangu mfalume uchivyokpwedza kpwako kaya salama.”

³¹ Chisha Barizilai yuya Mgiliadi, wakpwedza kula Rogelimu hadi Jordani ili amvuse mfalume muho Jordani. ³² Hiye Barizilai kala ni mtumia sana wa miaka mirongo minane. Iye kala ni tajiri sana na ndiye yemupha chakurya mfalume ariphokala Mahanaimu. ³³ Naye mfalume wamuambira Barizilai, “Vuka uphiye hosi hiko Jerusalemu nami niyakutundza.” ³⁴ Ela Barizilai wamjibu mfalume achimuamba, “Siku zangu chizosala ni ngaphi phahi hata niphkiye phamwenga na mfalume Jerusalemu? ³⁵ Nina miaka mirongo minane rero. Hipha

sambi siweza kutafwautisha garigo manono na mai kpwangu. Sisikira mtswano wa chochosi nryacho au ninwacho. Vivi siweza kusikira vinono sauti za aimbadzi. Simendze kukala mzigo kpwa bwana wangu mfalume.³⁶ Mimi nalonda nivuke Joridani phamwenga nawe charo chifupi tu. Mbona phahi mfalume uniphe zawadi ya aina hiyo?³⁷ Mino niricha niuye ili nikafwerere kpwangu kaya, phephi na mbira ya baba na ya mayo. Ela hiyu mtumishi wangu Kimuhamu naavuke, aphiye phamwenga na uwe bwana wangu mfalume. Nawe kamuhendere iye ganagokufwahira.”³⁸ Mfalume wamjibu achimuamba, “Haya, Kimuhamu andaphiya nami, naye ndamuhendera gara ganagokufwahira uwe na chila ndirolonda kula kpwangu, mino ndarihenda kpwa ajiliyo.”³⁹ Ndipho atu osi achivuka Joridani, naye mfalume achivuka, chisha mfalume achimdonera Barizilai, achim’bariki, naye Barizilai achiuya kpwakpwe kaya.

⁴⁰ Mfalume ariphovuka waphiya Giligali phamwenga na Kimuhamu. Anajeshi osi a Juda na nusu ya atu a Iziraeli amsindikiza mfalume kuvuka.⁴¹ Chisha atu osi a Iziraeli akpwedza kpwa mfalume achimuambira, “Mbona ndugu zehu atu a Juda akakuhala bila ya kuhuambira wakati anakuvusa Joridani, uwe, atu a phako kaya na osi ariokala phamwenga nawe?”⁴² Ndipho atu osi a Juda achiajibu hinyo atu a Iziraeli, “Ni kpwa sababu mfalume swino ni ndugu yehu tututu. Pho mbona mwino dzambo hiri rikakureyezani? Dze, swino

hukarya chitu chochosi cha mfalume? Hebu swino akaupha zawadi yoyosi?”⁴³ Hinyo atu a Izraeli achiajibu atu a Juda achiamba, “Swino mfalume anauhusu kano kumi zaidi ya vira anavyokuhusuni mwimwi, tsona hunayo haki katika Daudi zaidi, mbona phahi mwino mkahubera hivi? Tambukirani swiswi hwakala a kpwandza kulavya azo ra kumuuyiza mfalume.” Ela atu a Juda ahujibu chisiru kushinda nyu atu a Izraeli.

20

Sheba anamuasi Daudi

¹ Phahi hiko Giligali kpwakala na mutu asiye na mana aihwaye Sheba mwana wa Bikiri, mutu wa mbari ya Benjamini. Wapiga gunda achiamba,

“Swino tauna mtalo na Daudi,
wala tauna seemu kahi ya mwana wa Jese.
Mwino Izraeli, phiyani chila mutu kpwakpwe
kaya.”

² Phahi atu osi a Izraeli arichana na Daudi, achimlunga Sheba ela atu a Juda akala aaminifu kpwa mfalume Daudi, nao achimlunga kula Jordani hadi Jerusalemu.

³ Mfalume Daudi ariphotsoloka kpwakpwe hiko Jerusalemu, wahala hara anachetu kumi arioaricha kutundza nyumba, achiatiya nyumbani arindwe. Waarisa ela kayalala nao tsona. Phahi afungbwa hadi siku ya kufwa kpwao, kuno anaishi hali ya ugungu.

⁴ Chisha mfalume achimuambira Amasa, "Siku ya hahu kula rero nalonda uwe na jeshi rosi ra Juda mkusanyike mbere zangu." ⁵ Amasa waphiya kpwendaakusanya atu a Juda ela wachelewa zaidi ya hinyo muda arioikirwa. ⁶ Ndipho Daudi achimuambira Abishai, "Mino naona Sheba mwana wa Bikiri andaupha tabu kuriko Abusalomu. Kpwa hivyo hala anajeshi angu, umlunge, sedze akainjira midzi yenye ngome, akahuchimbira husimuone tsona." ⁷ Abishai watuluka Jerusalemu phamwenga na Joabu, Akerethi, Apelethi na masujaa osi ili kumlunga-lunga Sheba. ⁸ Ariphofika kpwenye dziwe kulu ambaro ri hiko Gibioni, Amasa wakpwedzamphokera. Naye Joabu kala akavwala mavwazige ga viha, na dzuluye mfpwanda na upanga uriotiywa chowani mwakpwe chibiruni. Joabu ariphodzituluza, upanga watuluka chowani uchitsopoka. ⁹ Naye Joabu achimuambira Amasa, "Haya uviphi mwenehu?" Chisha Joabu achimgbwira Amasa cheru na mfpwonowe wa kulume avi analonda amdonere. ¹⁰ Ela Amasa kayaona ro rumu rokala mfpwono wanjina wa Joabu. Ndipho achimdunga naro ndanini limwenga bahi, achimmwaga mahumbo, naye achifwa. Chisha Joabu na mwanaao Abishai achienderera kumlunga Sheba. ¹¹ Mutu mmmwenga wakpwedzaima phephi na mwiri wa Amasa achiamba, "Yeyesi ammendzaye Daudi na Joabu, na amlunge Joabu." ¹² Ela mwiri wa Amasa kala u tele milatso hipho kahikahi ya barabara. Iye mutu ariphoona chila

mutu edzaye phara nkuima, wausa mwiri wa Amasa hiphо barabarani achendauika weruni na achiubwiningiza nguwo. ¹³ Na uriphouswa hiphо barabarani, atu osi atsupa, achiphiya na Joabu kpwendalunga-lunga Sheba.

¹⁴ Na hiye Sheba watsupa kahi-kahi ya mbari zosi za Iziraeli hadi mudzi wa Abeli-Bethi-Maaka nao Abikiri osi achikusanyika achimlunga. ¹⁵ Atu osi ariokala phamwenga na Joabu akpwedza achimzangira hiko mudzi wa Abeli-Bethi-Maaka, aika tsumbi ya mitsanga ichikala avi nchidzango phephi na mudzi kugbwirana na ukuta. Atu osi ariokala phamwenga na Joabu achiandza kubomola-bomola ili aubwage. ¹⁶ Ndipho mchetu mmwenga mwenye achili kula mo mudzini, achikota kululu achiamba, "Phundzani, phundzani; muambireni Joabu edze hiphа phephi, nigombe naye." ¹⁷ Joabu achimsengerera, na hiye mchetu achiamba, "We ndiwe Joabu?" Naye wamjibu achiamba, "Oho ndimi." Ndipho achimuambira, "Sikiza maneno ga mtumishio." Achimjibu achiamba, "Mino nakuphundza." ¹⁸ Chisha achiamba, "Hiphо kare atu kala achiamba, 'Phiyani hiko Abeli mkauze mashauri,' hivyo ndivyo arivyosulu hisha shida zao. ¹⁹ Swiswi hu atu aaminifu katika Iziraeli na hunamendza amani. Sambi uwe ukakusudiya kuubananga mudzi muhimu hiphа Iziraeli. Mbona unalonda kuangamiza seemu ambayo ni mali ya Mwenyezi Mlungu?" ²⁰ Joabu wamjibu achiamba, "Sihenda hivyo tse! Sikakusudiya kuangamiza wala kuubananga. ²¹ Uchivyogomba sivyo hivyo, ela mutu mmwenga kula myango

ya Efuraimu, aihwaye Sheba akamuasi mfalume Daudi. Mchinipha hiye mutu tu, mino ndauka mudzi huno.” Iye mchetu achimuambira Joabu, “Hundakutsuphira chitswache na dzulu ya ukuta.” ²² Ndiphо hiye mchetu kpwa ikimaye waphiya kpwa atu osi. Nao amkata chitswa Sheba mwana wa Bikiri, achimtsuphira Joabu hiko kondze. Ndiphо Joabu achipiga gunda, na atue achitsamukana kula mo mudzini, chila mutu achiuya kpvakpwe kaya. Naye Joabu achiuya hadi Jerusalemu kpwa mfalume.

²³ Joabu wakala mkpwulu wa jeshi rosi ra Iziraeli. Benaya mwana wa Jehoyada naye kala ni mkpwulu wa Akerethi na Apelethi. ²⁴ Adoram kala ni mkpwulu wa kazi za shokowa na Jehoshafati mwana wa Ahiludi kala ni muiki wa vitabu vya kumbukumbu za tsi. ²⁵ Sheva kala ni muandishi na Sadoki na Abiathari kala ni alavyadzi-sadaka. ²⁶ Ira kula mudzi wa Jairi piya naye kala ni mlavyadzi-sadaka wa Daudi.

21

Agibioni anariphiza chisasi

¹ Siku za utawala wa Daudi kpvakala na ndzala muda wa miaka miyahу mfululizo. Ndiphо Daudi achimvoya Mwenyezi Mlungu, naye Mwenyezi Mlungu achiamba, “Sauli na atu a nyumbaye ana kosa ra kumwaga milatso kpwa kuolaga baazi ya Agibioni.” ² Ndiphо mfalume achiaila Agibioni achigomba nao. (Agibioni sio Aiziraeli, ela kala ni Aamori ariosazwa. Dzagbwe Aiziraeli kala akahenda

mapatano nao, Sauli walonda kuaolaga osi katika juhudize za kuendeleza atu a Izraeli na a Juda.)³ Ndipho Daudi achiauza hinyo Agibioni, "Mnalonda nikuhendereni utu wani? Nawezadze kureha upatanisho, ili mubariki atu a Mwenyezi Mlungu?"⁴ Na hinyo Agibioni achimjibu achiamba, "Dzambo kahi yehu na nyumba ya Sauli tarindariphwa kpwa feza wala zahabu wala swino tahuna haki ya kuolaga mutu yeyesi wa Izraeli." Mfalume achiauza, "Pho vino munaniamba nikuhendereni utu wani?"⁵ Nao achimjibu mfalume achiamba, "Yuya mutu ariyelonda kuhuangamiza ili husikalepho kpwenye tsi ya Izraeli⁶ phahi, nahureherwe alume sabaa kula chivyazi cha Sauli, naswi huaolage na huatsundike dzulu za mihi mbere za Mwenyezi Mlungu hiko Gibeya, mudzi arikola Sauli, ariyetsambulwa ni Mwenyezi Mlungu." Mfalume achiamba, "Nindakuphani."

⁷ Ela mfalume achimuonera mbazi Mefiboshethi mwana wa Jonathani, mdzukulu wa Sauli, kpwa ajili ya chirapho cha Mwenyezi Mlungu chirichokala kahi ya Daudi na Jonathani.⁸ Mfalume waahala Arimoni na Mefiboshethi, ana airi a Risipa mwana mchetu wa Aya ambaao waavyala na Sauli, na ana atsano a Merabu mwana mchetu wa Sauli ambaao waavyala na Adirieli, mwana wa Barizilai kula mudzi wa Mehola.⁹ Achialavya kpwa Agibioni, nao achiolaga na achiatsundika mihini mbere za Mwenyezi Mlungu hiko mwangoni. Osi sabaa

aolagbwa chivyamwenga siku za kpwandza-kpwdanza za mwandzo wa mavuno ga shayiri. ¹⁰ Naye Risipa mwana mchetu wa Aya achi-hala gunia achirihumira kudzitengezera utu dza chibanda maweni, achikala phapho hangu mwandzo wa mavuno hadi mvula iriphopiga hira miri. Naye kayaricha nyama a mapha kut-sota miri iyo mutsi wala nyama a tsakani kurya iyo miri usiku. ¹¹ Daudi ariphosikira gara garigo-hendwa ni Risipa mwana wa Aya, mwanachetu wa Sauli, ¹² wakpwendahala mifupha ya Sauli na ya mwanawe Jonathani kula kpwa atu a Jabeshi-Giliadi. Atu hinyo kala akaihala chisiri kula uwanja wa Bethi-Shani, hiphoto Afilisti ariphoat-sundika, siku ariyomturya Sauli hiko Giliboa. ¹³ Daudi waireha iyo mifupha ya Sauli na ya mwanawe Jonathani, piya wakpwendazola-zola iyo mifupha ya hinyo ariosongolwa. ¹⁴ Chisha iyo mifupha yazikpwa phamwenga na ya Sauli na ya mwanawe Jonathani mbirani mwa Kishi, ise wa Sauli hiko Sela, kpwenye tsi ya Benjamini. Aho ahenda gosi arigoamuru mfalume, na badaye Mlungu wasikira mavoyo gao garigohusu yo tsi yao.

Viha na jeshi ra Afilisti

¹⁵ Kpwakala na viha tsona kahi ya Afilisti na Aizraeli. Daudi na atumishie atserera kpwendapigana na Afilisti, naye Daudi wasirirwa ni nguvu. ¹⁶ Ishibi-Benobu mutu ariyekala mmwengawapho wa chivyazi cha Arafa,* yekala

^{21:12} 21:12 1 Samueli 31:8-13 * ^{21:16} 21:16 Atu a chivyazi cha Arafa kala ni madzitu.

na fumo ra shaba rokala na uziho wa kilo tahu na nusu, na kala akadzifunga upanga muphyia, naye wajeza kumuolaga Daudi. ¹⁷ Ela Abishai mwana wa Seruya, achimtivyia, achimpiga iye Mfilisti achimuolaga. Ndipho atu a Daudi achimuapira achiamba, “Uwe kundaphiya tsona phamwenga naswi vihani sedze ukaizima taa ya utawala wa Iziraeli.”

¹⁸ Bada ya gaga, kpwakala na viha tsona na Afilisti ko Gobu, ndipho Sibekai kula mudzi wa Husha wamuolaga Safu, ariyekala mmwengawapho wa Arafa. ¹⁹ Kpwakala na viha tsona na Afilisti ko Gobu, na Elihanani mwana wa Jairi kula Bethilehemu, achimuolaga Lahimi, mwanaao wa Goliathe kula Gathi ambaye mphini wa fumore wakala dza muhi wa mfumadzi wa nguwo. ²⁰ Kpwakala na viha vyanjina ko Gathi, kurikokala na dzitu kulu ambaro kala rina mala sita chila mkpwono na mala sita chila gulu, jumula ya mala mirongo miiri na ne. Iye naye wakala wa chivyazi cha Arafa. ²¹ Naye hiye aripholaphiza Aiziraeli, Jonathani mwana Shimea, mwanaao wa Daudi achimuolaga.

²² Hinyo atu a ne kala ni a chivyazi cha Arafa kula Gathi, nao aolagbwa ni Daudi na jeshire.

22

Daudi anamuimbira Mlungu (Zaburi 18)

¹ Daudi wamuimbira Mwenyezi Mlungu maneno ga wira huno, hiphop siku Mwenyezi

Mlungu ariphomtivya kula mikono ya avihae osi na kula mfpwono wa Sauli; ² achiamba, "Mwenyezi Mlungu ndiye mwamba wangu, na ngome yangu, na muokoli wangu.

³ Mlungu ni mwamba wangu, iye ndiye chimbiriro rangu ngao yangu, na nguvu ya wokofu wangu. Iye ndiye ngome yangu, na chimbiriro rangu, muokoli wangu, anitivyaye na atu a fujo.
⁴ Námvoya Mwenyezi Mlungu astahiliye kuto-golwa, naye achinitivya na maadui gangu.

⁵ Maimbi ga chifo ganizunguluka, mafuriko ga kuangamiza ganibwiningiza.
⁶ Kowa za kuzimu zanilinga-linga, mihambo ya chifo yanizangira.

⁷ Katika kugaya kpwangu námuha Mwenyezi Mlungu, námririra Mlungu wangu. Naye wasikira sauti yangu kula mo mwakpwe nyumbani, masikiroge gachiphundza chiriro changu.

⁸ Yo tsí yasumba na ichikakama, misingi ya mlunguni ichisumba kpwa sababu Mlungu kala akatsukirwa.
⁹ Mosi wafuka kula mwakpwe pulani, moho uochao uchituluka kula mwakpwe mromoni, makala ga moho gachituluka kula mumo.
¹⁰ Mlunguni wakuzamisa achitserera,

- ingu dziru richikala ri tsini ya maguluge.
- 11** Wapanda dzulu ya kerubi achiuruka.
 Achionewa dzulu ya mapha ga phepho.
- 12** Wahenda jiza rikale hemare chiromzungu-luka,
 maingu maziho ga mvula.
- 13** Makala ga moho, gaaka kula kpwa
 nyo mwanga mkali uriokala mbereze.
- 14** Mwenyezi Mlungu wapiga msindo kula mlungi,
 iyе Ariye Dzulu Kuriko Vyosi wakota kululu.
- 15** Wajeza mivi, achitsamula maaduige.
 Waatsuphira limeme, achiachimbiza.
- 16** Ndipho mikono ya bahari ichioneka,
 na misingi ya dunia ichifwenulwa,
 kpwa kudemurirwa ni Mwenyezi Mlungu,
 kpwa mvumo wa pumuzi ya kula mwakpwepulani.
- 17** Wagolosa mkpwonowe kula dzulu, achinigbwira,
 achinituluza kula madzi manji.
- 18** Wanitivya na maadui angu enye mkpwotse,
 hinyo arionimena,
 mana kala ana mkpwotse zaidi yangu.
- 19** Anivamia wakati kala nagaya,
 ela Mwenyezi Mlungu achinikanira.
- 20** Achinituluza achiniphirika phariphonafwasi,
 achinitivya kpwa kukala kala anahamirwa ni
 mimi.

- 21 Mwenyezi Mlungu wanihendera sawa-sawa na haki yangu,
waniripha sawa-sawa na uswafi wa mikono yangu.
- 22 Mana nágbwira njira za Mwenyezi Mlungu,
na siyamricha Mlungu wangu, kpwa kuhenda uyi.
- 23 Mana malagizoge gosi nagagbwira,
na amurize, siyaziricha.
- 24 Siyakala na hatiya mbereze,
nádzizuwiya nsihende dambi.
- 25 Phahi Mwenyezi Mlungu akaniripha sawa-sawa na haki yangu,
sawa-sawa na uswafi wangu mbereze.
- 26 Kpwa mutu muaminifu, unadzionyesa kukala u muaminifu,
kpwa mutu asiye na kosa, unadzionyesa kukala kuna makosa,
- 27 kpwa mutu achiyedzitakasa unadzionyesa kukala u mtakatifu,
ela kpwa mutu mui unadzionyesa kukala u msiru.
- 28 Unaativya atu a pole,
ela unaalola atu adziunulao, ili uatsereze.
- 29 Kpwa kpweli uwe Mwenyezi Mlungu, u taa yangu.
Mwenyezi Mlungu ukuning'azira naphokala jizani.
- 30 Kpwa msadao, ninashambulia jeshi,
kpwa msada wa Mlungu wangu ninashinda midzi yenyе ngome.

- 31 Njira ya Mlungu taina ila,
 ahadi ya Mwenyezi Mlungu ni ya
 kukuluphira!
 Iye ni ngao kpwa osi amchimbirirao.
- 32 Takuna Mlungu wanjina isiphokala Mwenyezi
 Mlungu.
 Takuna mwamba wanjina isiphokala
 Mlungu wehu.
- 33 Mlungu ndiye chimbiriro rangu renye nguvu,
 akahenda njira yangu ikale salama.
- 34 Anahenda magulu gangu, gakale dza ga ku-
 lungu,
 na kuniwezesha niime kpwenye myango.
- 35 Nkunifundza kupigana viha,
 ili mikono yangu iweze kutonyola uha wa
 shaba.
- 36 Nawe ukanipha ngaoyo ya ushindi,
 na msadao ukanihenda nkale mutu m kp-
 wulu.
- 37 Ukahenda njira yangu ikale pana,
 na magulu gangu tagahereza.
- 38 Názoresa maadui gangu hadi nchigagbwira,
 nami siyalola nyuma hadi ga-
 riphoangamizwa.
- 39 Nágapiga hadi gachigbwa phangu maguluni,
 nago tagawezere kuunuka tsona.
- 40 Wanipha m kpwtse wa kupigana viha,
 na uchihenda maadui gangu gachite
 mavwindi mbere zangu.
- 41 Wahenda maadui gangu ganichimbire,
 nami nkuangamiza osi animenao.

- 42 Aririra msada ela taphana ariyeativya,
 amririra Mwenyezi Mlungu, ela ye kayaajibu.
- 43 Násaga-saga achikala dza vumbi ra tsí,
 nchiavyoga dza tope za njirani.
- 44 Uwe waniokola kula kpwa atu angu ariolonda
 kunishambuliya,
 uchiniika nikale mfalume wa mataifa.
 Atu nsioamanya akakala tsini yangu.
- 45 Aribhosikira habari zangu tu, nyó ajeni anitii,
 achedza na achidzitsereza mbere zangu.
- 46 Ajeni avundzika moyo,
 achituluka kula mwao ngomeni kuno
 anakakama.
- 47 Mwenyezi Mlungu a moyo!
 Naatogolwe hiye ariye mwamba wangu!
 Náaunulwe Mlungu wa wokofu wangu.
- 48 Iye ndiyé Mlungu aniriphiziraye chisasi,
 aikaye mataifa tsini yangu,
- 49 aniokolaye kula kpwa maadui gangu.
 Waniunula dzulu ya atu anipingao,
 na uchinitivya na atu a fujo.
- 50 Kpwa hivyo, nindakulavira shukurani kahi za
 mataifa, uwe Mwenyezi Mlungu,
 nami ndaimba mawira ga kukutogola.
- 51 Mlungu nkumupha mfalumewe ushindi mkpwulu,
 na kumuonyesa mendzwa isiyosika hiye
 mmwagirwa mafuhawe,

yani Daudi na chivyaziche hata kare na kare."

23

Maneno ga wira wa mwisho wa Daudi

¹ Higa ndigo maneno ga mwisho ga Daudi, mwana wa Jese, ambaye Mlungu wamuhenda akale mkpwulu. Iye ariyepakpwa mafuha ni Mlungu wa Jakobo, naye kala ni mtungadzi wa mawira manono ga Izraeli, naye waamba hivi:

² Roho wa Mwenyezi Mlungu wagomba ndani yangu,

nenore wariika mwangu mromoni.

³ Mlungu wa Izraeli akaamba,

mwamba wa Izraeli akaniambira;

Atawalaye anadamu kpwa haki,

achitawala kpwa kuogopha Mlungu,

⁴ andakala dza mwanga wa ligundzu duwa ritulukapho,

ligundzu risiro na maingu.

Ni dza mwanga wa duwa bada ya mvula

ihendayo nyasi kutsephula kula mtsangani.

⁵ Dze, hivyo sivyo irivyo nyumba yangu mbere za Mlungu?

Kpwa kukala wahenda nami chilagane cha hata kare na kare;

Chilagane chopangbwa na kukala na uhakika wa chila seemuye,

naye kpwa kpweli andahenda niongokerwe kahi ya gosi nilondago mwangu moyoni.

⁶ Ela atu ayi andatsuphiwa dza miya;

ambayo taitsukulika na mkpwono.

⁷ Kutsukulwakpwe lazima kuhumira mgongo wa chuma au mphini wa fumo, nayo indaochwa tsetsetse na moho pho iriphо.

Masujaa a Daudi

⁸ Higa ndigo madzina ga masujaa a Daudi; Joshebu-Bashebethi* kula Hakimoni. Hiyu kala ndiye chilongozi wa hara ahahu. Hiye waolaga atu magana manane kpwa wakati mmwenga, kpwa kuhumira fumore.

⁹ Kula iye aredza Eliazari mwana wa Dodo wa mbari ya Ahohi. Iye kala ni mmwenga wa hara masujaa ahahu ariokala phamwenga na Daudi ariphoalaphiza Afilisti ariokala akakusanyika ili apigane. Atu a Iziraeli kala akauya nyuma, ¹⁰ ela Eliazari waima, achiapiga Afilisti hadi mkpwonowe uchiremwa, chiasi cha kukala fumbare richikala rikagama na upangawe. Mwenyezi Mlungu siku iyo wareha ushindi mkpwulu, ndipho Aiziraeli ayae achimuuyira kuhala zewe tu. ¹¹ Wa hahu wao kala ni Shama mwana wa Agee kula Harari. Siku mwenga Afilisti kala akakusanyika hiko Lehi, phatu phariphokala na munda uriokala u tele dengu, nao Aiziraeli achimbira nyo Afilisti. ¹² Ela Shama waima kahiki kahi ya nyo munda, achiuhehera, na achiaolaga Afilisti. Naye Mwenyezi Mlungu achiapha ushindi mkpwulu.

¹³ Siku mwenga masujaa ahahu kahi ya hara masujaa mirongo mihahu bora zaidi atserera

* **23:8** 23:8 Dzina renye rafupishwa kukala Jashobeamu. 1 Nyakati 11:11.

wakati wa msimu wa mavuno hadi kpwa Daudi hiko pango ra Adulamu. Siku hiso jeshi ra Afilisti kala rikachita kambi Dete ra Arafa. ¹⁴ Wakati hinyo Daudi kala a hiko ngomeni, na chikosi chimwenga cha jeshi ra Afilisti kala chi Bethilehemu. ¹⁵ Naye Daudi achikala na chiru achiambira atue achiamba, “Ni ani ndiyeweza kunipha madzi ga kunwa kula chisima chiricho phephi na ryango ra Bethilehemu!” ¹⁶ Phahi hinyo masujaa ahahu adudula kahi-kahi ya jeshi ra Afilisti, achendaheka madzi kula hicho chisima cha Bethilehemu, chiricho phephi na ryango, achimrehera Daudi. Ela Daudi warema kuganwa, badalaye wagamwaga dza sadaka kpwa Mwenyezi Mlungu. ¹⁷ Achiamba, “Ee Mwenyezi Mlungu, mino sindahenda dzambo hiri. Ni kama kunwa milatso ya hinyo atu achiozindza maisha gao kpwendaheka madzi higa.” Kpwa hivyo Daudi warema kuganwa. Higo ndigo arigohenda hinyo masujaa ahahu.

¹⁸ Abishai mwanao wa Joabu mwana wa Seruya wakala ni mkpwulu wa hara masujaa ahahu. Iye wahumira fumore kuolaga atu magana mahahu. Phahi wamanyikana sawa na hara masujaa ahahu. ¹⁹ Hiye waishimiwa kano mbiri zaidi, kpwa hivyo achikala mkpwulu wao, dzagbwe kayakala dza nyo ahahu.

²⁰ Benaya, mwana wa Jehoyada kala ni sujaa kula Kabuseeli, ariyehenda mambo makulu. Ndiye ariyeolaga masujaa airi kula Moabu. Piya wakati wanjina wakpwendaolaga simba ndani ya dibwa wakati wa barafu. ²¹ Na piya waolaga Mmisiri, mutu mure sana. Mmisiri

iye kala ana fumo, ela Benaya wamlunga na gongo, achimfuta ro fumo na achimuolaga naro mwenye. ²² Higo ndigo arigohenda Benaya mwana wa Jehoyada, na achimanyikana dza hara masujaa ahahu. ²³ Iye kala anaishimiwa kutsupa hara masujaa mirongo mihahu, ela kala si mmwenga wa hara ahahu. Naye Daudi wamuika akale mkpwulu wa arindzie.

²⁴ Kahi za hara masujaa mirongo mihahu kala ni Asaheli mwanaao wa Joabu, Elihanani mwana wa Dodo kula Bethilehemu, ²⁵ Shama kula Harodi, Elika kula Harodi, ²⁶ Helesi kula Paliti, Ira mwana wa Ikeshi kula Tekoa. ²⁷ Abiezeri kula Anathothi, Mebunai kula Husha, ²⁸ Salimoni kula Ahohi, Maherai kula Netofa. ²⁹ Helebu mwana wa Baana kula Netofa, Itai mwana wa Ribai kula Gibeya ya Benjamini. ³⁰ Benaya kula Pirathoni, Hidai kula vidzuho vya Gaashi; ³¹ Abi-Aliboni kula Araba, Azimawethi kula Bahurimu. ³² Eliahiba kula Shaaliboni, ana a Jasheni; Jonathani ³³ mwana wa Shama kula Harari, Ahiamu mwana wa Sharari kula Harari. ³⁴ Elifeleti mwana wa Ahasibai kula Maaka, Eliamu mwana wa Ahithofeli kula Gilo. ³⁵ Heziro kula Karimeli, Paarai kula Araba. ³⁶ Igali mwana wa Nathani kula Zoba, Bani kula Gadi. ³⁷ Seleki Muamoni, Naharai kula Beerothi, yekala mtsukuziwe wa silaha wa Joabu mwana wa Seruya. ³⁸ Ira kula Aithiri, Garebu kula Aithiri, ³⁹ na Uriya Muhiti. Hano osi kala ni masujaa mirongo mihahu na sabaa.

*Daudi anaolanga atu
(1 Nyakati 21:1-17)*

¹ Mwenyezi Mlungu waatsukirirwa tsona Aizraeli, na achimchenga-chenga Daudi akale chinyume chao. Achimuamba, "Phiya ukaaolange atu osi awezao kupiga viha a Izraeli na a Juda." ² Kpwa hivyo mfalume achimuambira Joabu, mkipwulu wa jeshi ariyekala phamwenga naye achimuamba, "Phiyani kpwa mbari zosi za Izraeli, hangu Dani hadi Beeri-Sheba, mkaao lange atu niphahé kumanya kala ni angaphi." ³ Ela Joabu achimuamba mfalume, "Mwenyezi Mlungu, Mlunguo naajalie Aizraeli aenjerezeke akale kano gana zaidi kuriko vira arivyo sambi. Nawe bwana wangu mfalume urione dzambo hiri na matsogo mwenye ela phahi, kpwa utu wani bwana wangu mfalume ukafwahirwa ni kuhenda dzambo hiro?" ⁴ Ela neno ra mfalume rakala na nguvu kuriko ra Joabu na akulu a jeshi. Phahi Joabu na akulu a jeshi auka mbere za mfalume achiphiya kpwendaolanga ro jeshi ra Aizraeli. ⁵ Avuka muho Jordani, achichita kambi phephi na Aroeri, uphande wa mwakani kpwenye dete. Kula hiphо atsupira Gadi na achiphiya uphande wa vurini hadi achifika mudzi wa Jazeri. ⁶ Chisha aphiya Giliadi hadi Kadeshi hiko tsi ya Ahiti chisha aphiya Dani, na kula Dani achizunguluka hadi Sidoni. ⁷ Achedza mudzi uriodzengerwa ngome wa Tiro na midzi yosi ya Ahivi, Akanani na achiphiya Beeri-Sheba, uphande wa mwakani mwa Juda. ⁸ Nao ariphomala kuzunguluka tsi yosi, auya

Jerusalemu bada ya miezi tisiya na siku mirongo miiri. ⁹ Ndipho Joabu achimphirikira mfalume isabu ya hinyo atu. Hiko Izraeli kala kuna masujaa amanyao kupigana kpwa kuhumira upanga elufu magana manane awezao kuhumira panda na hiko Juda kala kuna alumbe elufu magana matsano.

¹⁰ Ela bada ya kuaolanga hinyo atu wakala na wasiwasi sana moyoni. Ndipho achimuambira Mwenyezi Mlungu, "Nchigohenda ni dambi kulu sana ela phahi nakuvoya, ee Mwenyezi Mlungu, uniswamehe mimi mtumishio kpwa mana nka-henda dzambo ra chizuzu sana." ¹¹ Ligundzu kuriphocha Daudi aripholamuka, Mwenyezi Mlungu wamupha ujumbe nabii Gadi, muon-adzi wa Daudi, kuamba, ¹² "Phiya ukamuambire Daudi, 'Mwenyezi Mlungu anakuamba hivi: Nakupha mambo mahahu utsambule mwenga ambaro ndakuhendera.' " ¹³ Phahi Gadi waphiya kpwa Daudi, achendamuamba, "Undatsambula riph iahi ya higa: ndzala ya muda wa miaka sabaa ikale kpwenye tsiiyo? Au miezi miyahu ya kuachimbira avihao kuno anaku-zoresa? Au siku tahu ambapho hino tsi indain-jirwa ni ukongo mui? Sambi fikiri ukate shauri uniphe jibu ra kumuuyizira iye achiyenihuma." ¹⁴ Daudi achimuamba Gadi, "Nkainjira kpwenye mashaka makulu, baha hutiywe adabu ni Mwenyezi Mlungu, mana mbazize ni nyinji, ela usiniriche nkatiywa mikononi mwa anadamu." ¹⁵ Phahi Mwenyezi Mlungu wareha ukongo mui Izraeli, hangu ligundzu hadi muda uriokala ukapangbwa. Atu elufu mirongo sabaa achifwa kahi

ya tsi yosi kula Dani hadi Beeri-Sheba. ¹⁶ Ela hiye malaika ariphogolosa mkpwonowe kuelekeza Jerusalemu ili aangamize hinyo atu, Mwenyezi Mlungu waonera mbazi kpwa sababu ya higo mai, achimuambira hiye malaika mwenye kurehera atu ukongo mui, "Ikatosha, ndipho uyiza mkpwonoo." Na hiye malaika wa Mwenyezi Mlungu kala aimire phephi na phatu pha kuwagira mtsere pha Arauna, Mjebusi. ¹⁷ Daudi ariphomuona malaika ariyekala anaolaga atu kpwa kuarehera ukongo mui, wagomba na Mwenyezi Mlungu achiamba, "Lola, mimi ndimi niriye kosa, ni mimi niriye kosera. Ela gano mang'ondzi gakahendani? Phahi nitiya adabu mimi na nyumba ya baba."

*Daudi anadzenga
phatu pha kulavira sadaka
(1 Nyakati 21:18-27)*

¹⁸ Siku iyo-iyo Gadi waphiya kpwa Daudi, achendamuamba, "Haya! Ambuka ukamdzenge Mwenyezi Mlungu phatu pha kulavira sadaka, kahi ya phatu pha kuwagira mtsere pha Arauna, Mjebusi." ¹⁹ Phahi Daudi waambuka dza vyo Mwenyezi Mlungu arivyomlagiza kut-supira neno rogombwa ni Gadi. ²⁰ Hiye Arauna ariphotsupha dzitso uphande wa tsini wamuona mfalume aredza na atumishie. Arauna watuluka achendamzamira mfalume hadi chilangu chichiguta photsi. ²¹ Achiuza, "Kpwa utu wani Bwana wangu mfalume akamtsolokera mtumishiwe?" Naye Daudi achijibu achiamba, "Nkedzagula hichi chiwanjacho cha kuwagira

mtsere nimdzengere Mwenyezi Mlungu phatu pha kulavira sadaka, ili nyo ukongo mui urio na atu usire.” ²² Arauna achimuamba Daudi, “Bwana wangu mfalume, hala chikufwahiracho ukalavire sadaka. Lola, mino nalavya ndzau akale sadaka ya kuochwa, na vifwaya vy a kuwagira na magogolo ga ng’ombe gakale kuni. ²³ Vitu hivi vyosi, ee mfalume, mino nkakupha uwe.” Arauna achienderera kuamba, “Natumai Mwenyezi Mlungu, Mlunguo andakukubali.” ²⁴ Ela mfalume achimuamba Arauna, “Hata! Uwe usiniphe chochosi. Mino ni nigule chila chitu kpwa samaniye. Sindamlavira Mwenyezi Mlungu, Mlungu wangu, sadaka za kuochwa ambazo tazikanigarimu.” Hipho mfalume Daudi wagula hicho chiwanja cha kuwagira mtsere na hinyo ndzau kpwa vipande mirongo mitsano vy a feza. ²⁵ Chisha Daudi wamdzengera Mwenyezi Mlungu phatu pha kulavira sadaka phapho na achimlavira sadaka za kuochwa na sadaka za amani. Phahi Mwenyezi Mlungu wagakubali higo mavoyo kpwa ajili ya yo tsi, naye achiausira nyo ukongo mui urioaphaha atu a Izraeli.

**Digo
Chidigo: Digo (Bible)**

copyright © 2019 Bible Translation and Literacy

Language: Digo (Chidigo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

bab7eb71-e774-512d-9543-5878c28ca63b